

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

**PRIJEDLOG ZAKONA O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ ZAŠTITI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2015. godine

PRIJEDLOG ZAKONA O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ ZAŠTITI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Područje azila u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o azilu („Narodne novine“, broj: 79/07, 88/10 i 143/13) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2008. godine.

Ovim prijedlogom Zakona usklađuje se hrvatsko zakonodavstvo sa sljedećim direktivama Europske unije: Direktivom Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. godine o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba, Direktivom Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. godine o pravu na spajanje obitelji, Direktivom 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. godine o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite, Direktivom 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. godine o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena), Direktivom 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinačena).

Naime, ovim prijedlogom Zakona izvršeno je usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s člankom 4., 6. I poglavljem 6. Direktive Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba, koja propisuje trajanje i prestanak privremene zaštite, te prihvati i premještanje stranaca pod privremenom zaštitom sukladno principu solidarnosti Zajednice. U odnosu na ostale odredbe navedene Direktive, zadržana su zakonodavna rješenja propisana važećim Zakonom o azilu.

Nadalje, ovim prijedlogom Zakona izvršeno je usklađivanje s člankom 4. Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. godine o pravu na spajanje obitelji kojim se definiraju članovi obitelji, na način da je proširena definicija članova obitelji u odnosu na punoljetnu nevjenčanu djecu i zajednicu životnog partnerstva. Osim toga, ovim prijedlogom Zakona prošireno je pravo na spajanje članova obitelji sa strancem pod supsidijarnom zaštitom.

Također, ovim prijedlogom Zakona izvršeno je usklađivanje i s člankom 2. Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. godine o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite, u dijelu koji se odnosi na pojam

međunarodne zaštite, na način da taj pojam obuhvaća izbjeglički status, odnosno azil te supsidijarnu zaštitu. Također, ovaj prijedlog Zakona usklađen je s člankom 4. Direktive 2011/95/EU u odnosu na podjelu tereta dokazivanja između Ministarstva unutarnjih poslova kao nadležnog tijela za provođenje postupka međunarodne zaštite i tražitelja međunarodne zaštite i s člankom 5. Direktive 2011/95/EU koji se odnosi na izbjeglice „sur place“ te je ograničena primjena navedenog načela u slučaju naknadnog zahtjeva kada je podnositelj prouzročio okolnosti isključivo s namjerom da mu se odobri zaštita. Nadalje, prijedlog Zakona usklađen je s člankom 7. Direktive 2011/95/EU u odnosu na pružatelje zaštite u smislu da se procjena mogućnosti pružanja učinkovite zaštite temelji osobito na podacima smjernica Europske unije. Ujedno je definiran pojam učinkovite zaštite. Također, izvršeno je usklađivanje i s člankom 8. Direktive 2011/95/EU jasnijim i razrađenijim pojmom unutarnjeg preseljenja te njegovom primjenom. Prijedlog Zakona usklađen je i s člankom 21. Direktive 2011/95/EU te je definirano načelo direktnog i indirektnog non-refoulementa. Nadalje, ovaj prijedlog Zakona usklađen je i s člankom 31. Direktive 2011/95/EU koji se odnosi na djecu bez pratnje detaljnijom definicijom načela najboljeg interesa djeteta, s člankom 34. Direktive 2011/95/EU koji se odnosi na pomoć pri uključivanju u društvo, definiranjem opsega pomoći pri uključivanju u društvo te određivanjem nadležnog tijela za koordinaciju rada ministarstava, nevladinih organizacija i drugih tijela koji sudjeluju u postupku uključivanja azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u društvo.

Odredbe ovoga prijedloga Zakona usklađuju se s člankom 6. Direktive 2013/32/EU koji se odnosi na stjecanje statusa tražitelja međunarodne zaštite i pravo pristupa postupku. Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti strukturalno mijenja dosadašnji postupak azila s obzirom da je predviđeno da se status tražitelja međunarodne zaštite stječe od trenutka izražene namjere. Također, ovim prijedlogom Zakona propisuje se postupanje u odnosu na djecu, osobito djecu bez pratnje. Osim toga, propisani su načini i uvjeti provođenja postupka procjene starosne dobi djeteta bez pratnje. Nadalje, ovim prijedlogom Zakona izvršeno je usklađivanje i s člankom 14.-17. navedene Direktive kojima se propisuju načini i jamstva provođenja saslušanja tražitelja međunarodne zaštite. Ovim prijedlogom Zakona propisuje se i postupak identifikacije tražitelja koji imaju posebne potrebe vezano za postupak odobrenja međunarodne zaštite zbog čega im se treba osigurati odgovarajuća potpora kako bi mogli u potpunosti ostvariti prava i obveze iz ovog Zakona te se ovim prijedlogom Zakona uvodi novi institut „naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu“, kojim se propisuje postupanje kod ponovnog izražavanja namjere nakon što je donesena izvršna odluka o već ranije podnesenom zahtjevu te se time postupak odobrenja međunarodne zaštite usklađuje s člankom 2. stavkom 1. točkom q, člankom 9. stavkom 2., člankom 33. stavkom 2. točkom d, člankom 41., člankom 42. i člankom 46. navedene Direktive. Osim toga, cilj zakonskih odredbi koje se odnose na postupanja u slučaju naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu je sprječavanje zloupotrebe postupka odobrenja međunarodne zaštite te sankcioniranje takvog postupanja. Ovim prijedlogom Zakona razrađuju se i uvode novi instituti kao što su sigurna zemlja podrijetla, sigurna treća zemlja i europska sigurna treća zemlja radi usklađivanja s člankom 33., 36., 37., 38. i 39. navedene Direktive. Također, ovim prijedlogom Zakona propisuju se obvezujući rokovi za redovni i ubrzani postupak radi usklađivanja s člankom 31. navedene Direktive. Ovim prijedlogom Zakona načini i uvjeti ostvarivanja prava na pravni lijek protiv odluka donesenih u postupku odobrenja međunarodne zaštite usklađeni su s člankom 46. navedene Direktive.

Također, ovim prijedlogom Zakona usklađena su prava tražitelja međunarodne zaštite s člankom 5. do 19. Direktive 2013/33/EU. Osobito je izvršeno usklađivanje s člankom 7. do 11. Direktive 2013/33/EU kojima se propisuje pravo na slobodu kretanja tražiteljima međunarodne zaštite kao i načini i uvjeti ograničenja tog prava. Prijedlogom Zakona propisan

je sadržaj materijalnih uvjeta prihvata te uvjeti za njihovo ograničenje ili uskratu, sukladno člancima 18. i 20. navedene Direktive. Ovim prijedlogom Zakona propisuje se i postupak prepoznavanja okolnosti zbog kojih tražitelji međunarodne zaštite imaju posebne potrebe vezano za prihvata, radi usklađivanja s člankom 22. navedene Direktive te se postavlja pravni okvir za procjenu najboljeg interesa djeteta bez pratnje u skladu s člankom 23. navedene Direktive. Također, ovim prijedlogom Zakona izvršeno je usklađivanje i s člankom 26. navedene Direktive kojim se propisuje ostvarivanje prava na pravni lijek protiv odluka koje se odnose na prihvata tražitelja međunarodne zaštite.

Nadalje, ovim prijedlogom Zakona uređena je provedba Uredbe Komisije (EZ) br. 1560/2003 od 2. rujna 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljaniin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica, (SL L 222, 5.9.2003.), Uredbe (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljaniin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (preinaka), Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljaniin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (preinaka), Provedbene Uredbe Komisije (EU) br. 118/2014 od 30. siječnja 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1560/2003 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljaniin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica.

Ovim prijedlogom Zakona propisan je okvir za primjenu instituta preseljenja državljanina treće zemlje ili osoba bez državljanstva iz trećih zemalja ili prihvata određenog broja osoba iz druge članice kojima je odobrena međunarodna zaštita, radi podijele tereta po principu solidarnosti unutar Europske unije.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj: 81/2013.) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku obzirom da postoji obveza usklađivanja s Direktivom 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena) i Direktivom 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o

utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinačena) do 21. srpnja 2015. godine.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O MEĐUNARODNOJ I
PRIVREMENOJ ZAŠTITI S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ ZAŠTITI

Prvi dio OPĆE ODREDBE

Glava I. Temeljene odredbe

Predmet zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom propisuju načela, uvjeti i postupak odobrenja međunarodne zaštite i privremene zaštite, status, prava i obveze tražitelja međunarodne zaštite, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom, stranaca pod privremenom zaštitom te uvjeti i postupak poništenja i prestanak azila, supsidijarne i privremene zaštite.

Članak 2.

- (1) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:
- Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba, (SL L 212, 7.8.2001.);
 - Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji, (SL L 251, 3.10.2003.);
 - Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite (preinačena), (SL L 337, 20.12.2011.);
 - Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena), (SL L 180, 29.6.2013.);
 - Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinačena), (SL L 180/96, 29.06.2013.).
- (2) Ovim se Zakonom uređuje primjena sljedećih uredbi Europske unije:

- Uredba Komisije (EZ) br. 1560/2003 od 2. rujna 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljani treće zemlje podnosi u jednoj od država članica, (SL L 222, 5.9.2003.);
- Uredba (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (preinaka), (SL L 180, 29.6.2013.);
- Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva (preinaka), (SL L 180, 29.6.2013.);
- Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 118/2014 od 30. siječnja 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1560/2003 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljani treće zemlje podnosi u jednoj od država članica, (SL L 39, 8.2.2014).

Primjena drugih propisa

Članak 3.

- (1) Odredbe Zakona o strancima na odgovarajući način primjenjuju se na tražitelje međunarodne zaštite, azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom.
- (2) Tražitelj međunarodne zaštite nema pravo podnijeti zahtjev za odobrenje boravka sukladno odredbama Zakona o strancima. Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom nema pravo podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog ili autonomnog boravka sukladno odredbama Zakona o strancima.

Značenje izraza

Članak 4.

Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. Međunarodna zaštita obuhvaća azil iz točke 2. ovoga stavka i supsidijarnu zaštitu iz točke 3. ovoga stavka.
2. Azil je status koji se priznaje na temelju odluke nadležnog tijela o ispunjenju uvjeta iz članka 20. ovoga Zakona.
3. Supsidijarna zaštita je status koji se priznaje na temelju odluke nadležnog tijela o ispunjenju uvjeta iz članka 21. ovoga Zakona.
4. Privremena zaštita je zaštita hitnog i privremenog karaktera koja se uvodi na temelju odluke Vijeća Europske unije o postojanju masovnog priljeva raseljenih osoba sukladno članku 78. ovoga Zakona.
5. Tražitelj međunarodne zaštite (u daljnjem tekstu: tražitelj) je državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (u daljnjem tekstu: zahtjev) do izvršnosti odluke o zahtjevu. Iznimno, tražitelj može biti i državljani države članice Europske unije kada je to propisano odredbama Protokola 24. Ugovora iz Lisabona.
6. Azilant je izbjeglica u smislu Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine (u daljnjem tekstu: Konvencija iz 1951.), kojoj je priznat azil iz točke 2. ovoga stavka.
7. Stranac pod supsidijarnom zaštitom je državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je priznata supsidijarna zaštita iz točke 3. ovoga stavka.
8. Stranac pod privremenom zaštitom je državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je odobrena zaštita iz točke 4. ovoga stavka.
9. Stranac u transferu je državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja je u postupku primopredaje odgovornoj državi članici Europskog gospodarskog prostora radi razmatranja njenog zahtjeva.
10. Zemlja podrijetla je zemlja čije državljanstvo ima državljani treće zemlje ili zemlja u kojoj je osoba bez državljanstva imala prethodno uobičajeno boravište. Ako državljani treće zemlje ima više državljanstava, zemljom podrijetla smatrat će se svaka zemlja čiji je državljani.
11. Uobičajeno boravište ima državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva u onom mjestu u kojem se zadržava pod okolnostima na temelju kojih se može zaključiti da ona u tom mjestu ili na tom području ne boravi samo privremeno.
12. Namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (u daljnjem tekstu: namjera) je usmeno ili pismeno izražena volja državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva za podnošenje zahtjeva sukladno članku 33. ovoga Zakona.
13. Naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu (u daljnjem tekstu: naknadni zahtjev) je namjera izražena nakon izvršnosti odluke kojom se odlučilo o osnovanosti prethodnog zahtjeva sukladno članku 38. ovoga Zakona ili odluke kojom je postupak obustavljen sukladno članku 39. stavku 2. točki 4. ovoga Zakona.

14. Ranjive skupine su osobe lišene poslovne sposobnosti, djeca, djeca bez pratnje, starije i nemoćne osobe, teško bolesne osobe, osobe s invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji s maloljetnom djecom, osobe s duševnim smetnjama te žrtve trgovanja ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog psihičkog, fizičkog i spolnog nasilja, kao što su žrtve sakaćenja ženskih spolnih organa.
15. Tražitelj kojem su potrebna posebna postupovna i/ili prihvatna jamstva je tražitelj koji obzirom na svoje osobne okolnosti nije u potpunosti sposoban ostvarivati prava te izvršavati obveze iz ovoga Zakona bez odgovarajuće potpore.
16. Dijete je tražitelj, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac pod privremenom zaštitom mlađi od 18 godina.
17. Dijete bez pratnje je državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva mlađa od osamnaest godina, koja je ušla u Republiku Hrvatsku bez pratnje odrasle osobe odgovorne za njega u smislu roditeljske skrbi sukladno zakonodavstvu Republike Hrvatske, sve dok se ne stavi pod skrb takve osobe, a uključuje i djecu koji su ostali bez pratnje nakon što su ušli u Republiku Hrvatsku.
18. Članom obitelji tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom, smatra se:
 - bračni ili izvanbračni drug prema propisima Republike Hrvatske kao i osobe koje su u zajednici, koja se prema propisima Republike Hrvatske može smatrati životnim partnerstvom ili neformalnim životnim partnerstvom;
 - maloljetno zajedničko dijete bračnih i izvanbračnih drugova; njihovo zajedničko maloljetno posvojeno dijete; maloljetno dijete i maloljetno posvojeno dijete bračnog, izvanbračnog druga ili životnog partnera koji ostvaruje roditeljsku skrb o djetetu;
 - punoljetna nevjenčana djeca tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom koja zbog svog zdravstvenog stanja nisu u mogućnosti brinuti se za svoje potrebe;
 - roditelj ili drugi zakonski zastupnik djeteta;
 - srodnik prvog stupnja u ravnoj uzlaznoj lozi s kojim je živio u zajedničkom kućanstvu, ako se utvrdi da je ovisan o skrbi tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom.
19. Prebivalište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obveza vezanih za životne interese kao što su obiteljski, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi.
20. Boravište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila.
21. Izvršnost odluke o zahtjevu nastupa dostavom odluke tražitelju, ako tužba nije podnesena ili podnesena tužba nema odgovorni učinak. Ako podnesena tužba ima

odgodni učinak, odluka o zahtjevu postaje izvršna dostavom prvostupanjske presude upravnog suda.

Rodna jednakost

Članak 5.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja („non refoulement“)

Članak 6.

- (1) Zabranjeno je prisilno udaljiti ili na bilo koji način vratiti državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva u zemlju:
 - u kojoj bi njen život ili sloboda bili ugroženi zbog rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja, ili
 - u kojoj bi mogla biti podvrgnuta mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju, ili
 - koja bi ju mogla izručiti drugoj zemlji, čime bi se narušilo načelo iz podstavka 1. i 2. ovoga stavka.
- (2) Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, koja ispunjava uvjete za odobrenje međunarodne zaštite ili joj je međunarodna zaštita odobrena, može se prisilno udaljiti ili vratiti u zemlju u kojoj ne bi bilo narušeno načelo iz stavka 1. ovoga članka, ako predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je pravomoćno osuđena za teško kazneno djelo radi kojeg predstavlja opasnost za javni poredak.

Predaja i izručenje tražitelja

Članak 7.

- (1) Postupak odobrenja međunarodne zaštite ne sprječava predaju tražitelja za kojeg je izdan Europski uhišbeni nalog.
- (2) Postupak odobrenja međunarodne zaštite ne sprječava izvršenje izručenja tražitelja trećoj zemlji za kojim je raspisana međunarodna potraga, osim ako se izvršnom odlukom o izručenju narušava načelo iz članka 6. ovoga Zakona.
- (3) Postupak primopredaje stranca u transferu odgovornoj državi članici Europskog gospodarskog prostora ima prednost pred izvršenjem izručenja državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva trećoj zemlji koja je raspisala međunarodnu potragu.
- (4) Postupak odobrenja međunarodne zaštite sprječava izvršenje izručenja tražitelja za kojim je raspisana međunarodna potraga i za kojeg je donesena izvršna odluka o izručenju zemlji podrijetla do izvršnosti odluke o zahtjevu.

- (5) O činjenici da je namjera izražena, kao i svim drugim okolnostima koje mogu utjecati na ishod izvršenja izručenja u smislu stavka 2., 3. i 4. ovoga članka, Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) je dužno bez odgode obavijestiti ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Nezakoniti ulazak ili boravak u Republici Hrvatskoj

Članak 8.

Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja je nezakonito ušla u Republiku Hrvatsku, a došla je izravno s područja na kojem je proganjana u smislu članka 20. ovoga Zakona ili je izložena ozbiljnoj nepravdi u smislu članka 21. ovoga Zakona, neće se kazniti zbog nezakonitog ulaska ili boravka, ako bez odgode izrazi namjeru te opravda razloge nezakonitog ulaska ili boravka.

Načelo cjelovitosti obitelji

Članak 9.

Prilikom provedbe odredbi ovoga Zakona osigurat će se primjena načela cjelovitosti obitelji sukladno Povelji Europske unije o temeljnim pravima, Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta odnosno Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Načelo najboljeg interesa djeteta

Članak 10.

- (1) Prilikom provedbe odredbi ovoga Zakona postupat će se u skladu s načelom najboljeg interesa djeteta.
- (2) Najbolji interes djeteta procjenjuje se uzimajući u obzir:
 - dobrobit i društveni razvoj djeteta te njegovo podrijetlo,
 - zaštitu i sigurnost djeteta, osobito ako postoji mogućnost da je žrtva trgovanja ljudima,
 - mišljenje djeteta ovisno o njegovoj dobi i zrelosti,
 - mogućnost spajanja s obitelji, i slično.
- (3) Poseban skrbnik djeteta bez pratnje poduzet će sve potrebne radnje, uključujući kontaktiranje i suradnju s mjerodavnim ministarstvima, drugim državnim i inozemnim tijelima te nevladinim organizacijama radi spajanja djeteta s obitelji, ako je to u najboljem interesu djeteta.

Suradnja s Uredom Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice

Članak 11.

- (1) Ministarstvo i upravni sud surađuju s Uredom Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (u daljnjem tekstu: UNHCR) o pitanjima koja se odnose na tražitelje, azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom.
- (2) Ministarstvo će na zahtjev Ureda UNHCR-a dostaviti podatke o:
 1. tražiteljima, azilantima, strancima pod supsidijarnom zaštitom i strancima pod privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj,
 2. primjeni Konvencije iz 1951. i ostalih međunarodnih dokumenata koji se odnose na izbjeglice, i
 3. zakonima te ostalim propisima iz područja međunarodne zaštite, koji se primjenjuju ili su u izradi.
- (3) Ministarstvo će, na temelju suglasnosti tražitelja, omogućiti UNHCR-u pristup podacima o konkretnom zahtjevu, tijeku postupka i donesenoj odluci.

Isključenje javnosti

Članak 12.

- (1) U postupku odobrenja međunarodne zaštite javnost je isključena.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na saslušanju može sudjelovati predstavnik UNHCR-a ili druge organizacije koja se bavi zaštitom ljudskih prava, odnosno prava izbjeglica, ako se tome ne protivi tražitelj.

Prevoditelji

Članak 13.

- (1) Ministarstvo će sklopiti ugovor s prevoditeljem ako je:
 1. ocjenjeno da dobro poznaje hrvatski jezik u pismu i govoru,
 2. ocjenjeno da dobro poznaje jezik za koji se angažira,
 3. utvrđeno da ne postoji okolnost koja predstavlja zapreku za prijem u državnu službu sukladno propisima koji reguliraju prijem u državnu službu,
 4. utvrđeno da ne postoji sigurnosna zapreka nakon provedene temeljne sigurnosne provjere sukladno propisima koji reguliraju sigurnosne provjere.
- (2) Prevoditelj iz stavka 1. ovoga članka tijekom postupka mora biti pouzdan, nepristran te prevoditi istinito i točno.

- (3) Prevoditelj iz stavka 1. ovoga članka dužan je postupati sukladno propisima kojima se uređuje područje zaštite osobnih podataka, osobito ne smije otkrivati podatke iz članka 19. stavka 5. ovoga Zakona.
- (4) Lista prevoditelja objavljuje se na službenim internetskim stranicama Ministarstva.
- (5) Ako iz objektivnih razloga nije moguće osigurati prevoditelja za određeni jezik, Ministarstvo će zatražiti pomoć druge države članice Europskog gospodarskog prostora.
- (6) Visina plaćanja usluge prevođenja iz stavka 5. ovoga članka odredit će se izravnom pogodbom sukladno propisu kojim se uređuje javna nabava.
- (7) Usluge prevođenja moguće je pružati putem telekomunikacijskih ili audiovizualnih elektroničkih uređaja.

Jezik i pismo u postupku

Članak 14.

- (1) Postupak odobrenja međunarodne zaštite vodi se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.
- (2) Ako tražitelj ne razumije hrvatski jezik, osigurat će mu se prevoditelj za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.
- (3) Ako je moguće, tražitelju će se po službenoj dužnosti osigurati prevoditelj istog spola radi osiguranja cjelovitog obrazlaganja zahtjeva ili drugih opravdanih razloga.
- (4) Tražitelj je dužan surađivati s prevoditeljem, osim ako se ocjeni da bi ta suradnja mogla negativno utjecati na cjelovito obrazlaganje njegovog zahtjeva.
- (5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka ako tražitelj ocjeni da bi suradnja s prevoditeljem mogla negativno utjecati na cjelovito obrazlaganje njegova zahtjeva te odbije surađivati s prevoditeljem, obavijestit će o tome Ministarstvo navodeći pri tome obrazložene razloge zbog kojih odbija surađivati s prevoditeljem.
- (6) Ministarstvo će obrazložene razloge odbijanja suradnje s prevoditeljem razmotriti te će o svojoj odluci obavijestiti tražitelja usmeno na zapisnik. Ako Ministarstvo ocjeni da tražitelj neopravdano odbija surađivati s osiguranim prevoditeljem, smatrat će se da ne želi iznijeti informacije kojima se utvrđuje ispunjava li uvjete iz članka 20. i 21. ovoga Zakona.
- (7) Tražitelj je dužan dostaviti prijevod strane isprave na koju se poziva za dokaz svojih navoda, a koju je preveo prevoditelj iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona. Ako tražitelj ne želi koristiti usluge prevoditelja iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona, dužan je dostaviti ovjereni prijevod.

- (8) Ako tražitelj ne raspolaže dostatnim novčanim sredstvima, prijevod strane isprave za koju se slobodnom ocjenom dostupnih informacija utvrdi da je isprava od utjecaja na odluku o zahtjevu osigurat će Ministarstvo.

Posebna postupovna i prihvatna jamstva

Članak 15.

- (1) Posebnim postupovnim i prihvatnim jamstvima pruža se odgovarajuća potpora tražiteljima obzirom na njihove osobne okolnosti, između ostalog, dob, spol, spolno opredjeljenje, rodni identitet, invalidnost, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja, radi ostvarivanja prava i obveza iz ovoga Zakona.
- (2) Postupak prepoznavanja osobnih okolnosti tražitelja iz stavka 1. ovoga članka kontinuirano provode za to osposobljeni policijski službenici, djelatnici Ministarstva i drugih nadležnih tijela od izražene namjere do uručjenja odluke o zahtjevu.
- (3) Odredbe članka 41. i 42. ovoga Zakona neće se primjenjivati na zahtjeve tražitelja kojima su potrebna posebna postupovna jamstva, osobito na žrtve mučenja, silovanja ili drugog teškog oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja, ako se ne može pružiti odgovarajuća potpora.

Djeca

Članak 16.

- (1) Namjeru za dijete izražava zakonski zastupnik.
- (2) Zahtjev djeteta obuhvaćen je zahtjevom njegovog zakonskog zastupnika.
- (3) Dijete starije od 16 godina koje je u braku može samostalno sudjelovati u postupku odobrenja međunarodne zaštite.

Djeca bez pratnje

Članak 17.

- (1) Djetetu bez pratnje, koji izrazi namjeru sukladno članku 33. ovoga Zakona, tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi imenuje posebnog skrbnika obučenog za rad s djecom koji nije u sukobu interesa s djetetom.
- (2) Dijete bez pratnje mora biti odmah obaviješteno o imenovanju posebnog skrbnika.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, djetetu bez pratnje starijem od 16 godina koji je u braku neće se imenovati posebni skrbnik.
- (4) Dijete bez pratnje podnosi zahtjev osobno u nazočnosti posebnog skrbnika.

- (5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, zahtjev u ime djeteta bez pratnje može podnijeti njegov posebni skrbnik, ako u postupku povratka ocjeni da mu je potrebna međunarodna zaštita obzirom na njegove osobne okolnosti.
- (6) Postupak povodom zahtjeva djeteta bez pratnje vodi službena osoba Ministarstva obučena za rad s djecom.
- (7) Posebni skrbnik dužan je pravodobno pripremiti dijete bez pratnje za saslušanje te mu pružiti informacije o značenju i posljedicama saslušanja na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati. Troškove prevođenja snosi ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.
- (8) Dijete bez pratnje dužno je osobno sudjelovati na saslušanju u nazočnosti posebnog skrbnika.
- (9) Zahtjev djeteta bez pratnje ima prednost u rješavanju.
- (10) Odredbe članka 41. ovoga Zakona neće se primjenjivati na zahtjeve djeteta bez pratnje osim u slučajevima propisanim člankom 41. stavkom 1. točkama 5., 8. i 9. ovoga Zakona.
- (11) Odredbe članka 42. ovoga Zakona neće se primjenjivati na zahtjeve djece bez pratnje.

Procjena starosne dobi djeteta bez pratnje

Članak 18.

- (1) Ako se u postupku odobrenja međunarodne zaštite sumnja u starosnu dob djeteta bez pratnje, pristupit će se postupku procjene starosne dobi.
- (2) Procjena starosne dobi provodi se na temelju dostupnih podataka o djetetu, uključujući stručna mišljenja osoba uključenih u rad s djecom. Ako su dostupni podaci nedovoljni, provest će se medicinsko ispitivanje uz prethodnu pisanu suglasnost djeteta i posebnog skrbnika.
- (3) Medicinsko ispitivanje provodi se liječničkim pregledom, rendgenom zuba, i/ili šake, uz puno poštivanje dostojanstva djeteta bez pratnje.
- (4) Dijete bez pratnje pismeno će se obavijestiti na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati, o načinu pregleda i njegovim mogućim posljedicama na zdravlje, posljedicama rezultata medicinskog ispitivanja na zahtjev kao i posljedicama neopravdanog uskraćivanja suglasnosti iz stavka 5. ovoga članka.
- (5) U slučaju neopravdanog uskraćivanja suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka dijete bez pratnje, smatrat će se punoljetnim tražiteljem. Zahtjev ne može biti odbijen isključivo na temelju činjenice da nije dana suglasnost za provedbu medicinskog ispitivanja sukladno stavku 2. ovoga članka.

- (6) Tijekom medicinskog ispitivanja djetetu bez pratnje, koje ne razumije hrvatski jezik, osigurat će se prevoditelj za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.
- (7) Troškove medicinskog ispitivanja snosi Ministarstvo.
- (8) Ako se nakon nalaza i mišljenja o provedenom medicinskom ispitivanju i dalje sumnja u starosnu dob djeteta, primijenit će se institut blagodati sumnje sukladno članku 29. ovoga Zakona.

Prikupljanje i razmjena podataka

Članak 19.

- (1) Ministarstvo i upravni sud mogu, radi provođenja odredaba ovoga Zakona, zatražiti osobne i druge podatke od tražitelja.
- (2) Ministarstvo i upravni sud mogu i bez suglasnosti tražitelja prikupljati podatke iz stavka 1. ovoga članka od tijela javne vlasti te pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj ako je to:
 - 1. u interesu tražitelja,
 - 2. zakonom ili drugim propisom dopušteno, ili
 - 3. potrebno radi provjere podataka o tražitelju.
- (3) Tijela i osobe iz stavka 2. ovoga članka, koje raspolažu podacima o tražitelju, dužni su ih dati na zahtjev nadležnih tijela.
- (4) Ministarstvo i upravni sud neće prikupljati podatke o tražitelju od zemlje njegovog podrijetla, ako bi prikupljanje takvih podataka moglo ugroziti fizički integritet tražitelja i članova njegove obitelji koji su zajedno s njim podnijeli zahtjev, odnosno slobodu i sigurnost članova obitelji koji žive u zemlji podrijetla.
- (5) Osobni i drugi podaci prikupljeni tijekom postupka odobrenja međunarodne zaštite, osobito činjenica da je zahtjev podnesen, predstavljaju službeno neobjavljive podatke te se ne smiju dostaviti zemlji podrijetla tražitelja, azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom ili drugim tijelima koja ne sudjeluju u postupku.
- (6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, podaci o imenu i prezimenu, datumu rođenja, spolu, državljanstvu, članovima obitelji, ispravama koje je izdala zemlja podrijetla, zadnjoj adresi u zemlji podrijetla, te otisci prstiju i fotografije mogu se dostaviti:
 - 1. zemlji podrijetla ili trećoj zemlji za državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva čiji je zahtjev odbijen izvršnom odlukom pod uvjetom da ga ta zemlja pristane prihvatiti, ili

2. tijelima treće zemlje radi provedbe Konvencije iz 1951.

- (7) Prikupljanje, obrada i čuvanje podataka iz ovoga članka provodi se sukladno propisima kojima se uređuje područje zaštite osobnih podataka.
- (8) Podaci o tražitelju mogu se razmjenjivati s državama članicama Europskog gospodarskog prostora.

Glava II.

UVJETI ZA ODOBRENJE MEĐUNARODNE ZAŠTITE

Azil

Članak 20.

Azil će se priznati tražitelju koji se nalazi izvan zemlje svog državljanstva ili uobičajenog boravišta, a osnovano strahuje od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja zbog čega ne može ili ne želi prihvatiti zaštitu te zemlje.

Supsidijarna zaštita

Članak 21.

- (1) Supsidijarna zaštita priznat će se tražitelju koji ne ispunjava uvjete za priznavanje azila iz članka 20. ovoga Zakona, ako postoje opravdani razlozi koji ukazuju da će se povratkom u zemlju podrijetla suočiti sa stvarnim rizikom trpljenja ozbiljne nepravde i koji nije u mogućnosti ili zbog takvog rizika ne želi prihvatiti zaštitu te zemlje.
- (2) Ozbiljna nepravda podrazumijeva prijetnju smrtnom kaznom ili smaknućem, mučenje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje te ozbiljnu i individualnu prijetnju životu civilnog stanovništva zbog proizvoljnog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba.

Razlozi proganjanja

Članak 22.

Razlozi proganjanja iz članka 20. ovoga Zakona procjenjuju se obzirom na sadržaj sljedećih pojmova:

- 1. Rasa posebno uključuje boju kože, podrijetlo te pripadnost određenoj etničkoj skupini.
- 2. Vjera posebno uključuje teistička, neteistička i ateistička uvjerenja, sudjelovanje ili nesudjelovanje u privatnim ili javnim formalnim vjerskim obredima, samostalno ili u

zajednici s drugima, druge vjerske obrede ili izražavanje vjere, ili oblike osobnog ili zajedničkog ponašanja koji se temelje na vjerskom uvjerenju ili iz njega proizlaze.

3. Nacionalnost posebno uključuje pripadnost skupini koja je određena po svom kulturnom, etničkom ili jezičnom identitetu, zajedničkom zemljopisnom ili političkom podrijetlu ili odnosom sa stanovništvom neke druge zemlje, a može obuhvatiti i državljanstvo.
4. Političko mišljenje posebno uključuje mišljenje, stajalište ili uvjerenje o stvarima povezanim s mogućim progoniteljima iz članka 25. ovoga Zakona te njihove politike ili metode, bez obzira je li tražitelj postupao po tom mišljenju, stajalištu ili uvjerenju.
5. Određena društvena skupina posebno uključuje članove koji imaju zajedničke urođene osobine ili zajedničko podrijetlo koje se ne može izmijeniti, odnosno karakteristike ili uvjerenja, u toj mjeri značajna za njihov identitet ili svijest da se te osobe ne smije prisiliti da ih se odreknu, a ta skupina ima poseban identitet u zemlji podrijetla jer ju društvo koje ju okružuje smatra različitom. Ovisno o okolnostima u zemlji podrijetla, određena društvena skupina može označavati i skupinu koja se temelji na zajedničkim karakteristikama spolnog opredjeljenja. Spolnim opredjeljenjem ne mogu se smatrati djela koja se smatraju kaznenim djelima sukladno zakonodavstvu Republike Hrvatske. Značajke vezane za spol uključujući rodni identitet, moraju se uzeti u obzir za potrebe određivanja pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili utvrđivanja osobina takve skupine.

Djela proganjanja

Članak 23.

- (1) Djela koja se smatraju proganjanjem sukladno članku 20. ovoga Zakona moraju biti:
 1. dovoljno ozbiljna po svojoj prirodi ili ponavljanju da predstavljaju ozbiljno kršenje temeljnih ljudskih prava, osobito prava koja ne mogu biti ograničena prema članku 15. stavku 2. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, ili
 2. skup različitih mjera, uključujući i kršenje ljudskih prava, koje su dovoljno ozbiljne da u cjelini mogu utjecati na pojedinca na način iz točke 1. ovoga stavka.
- (2) Djela proganjanja iz stavka 1. ovoga članka, između ostalog, mogu biti:
 1. fizičko ili psihičko nasilje, uključujući i spolno nasilje,
 2. zakonske, administrativne, policijske i/ili sudske mjere koje su diskriminirajuće ili se provode na diskriminirajući način,
 3. sudski progon ili kažnjavanje koje je nerazmjerno ili diskriminirajuće,
 4. uskraćivanje sudske pomoći što dovodi do nerazmjernih ili diskriminirajućih kazni,

5. sudski progon ili kažnjavanje radi odbijanja obavljanja vojne službe prilikom sukoba, kada bi obavljanje vojne službe uključivalo kaznena djela ili radnje koje potpadaju pod razloge isključenja navedene u članku 30. i 31. ovoga Zakona,
 6. djela koja su po svojoj prirodi specifično vezana uz spol ili djecu.
- (3) Između razloga i djela proganjanja i/ili nepostojanja zaštite protiv tih djela mora postojati povezanost.
 - (4) Prilikom procjene strahuje li tražitelj osnovano od proganjanja, nije važno posjeduje li tražitelj stvarno rasne, vjerske, nacionalne, društvene ili političke karakteristike koje izazivaju proganjanje, ako mu počinitelj proganjanja pripisuje takve karakteristike.

Načelo "sur place"

Članak 24.

- (1) Osnovani strah od proganjanja ili stvarni rizik od trpljenja ozbiljne nepravde može se temeljiti na:
 1. događajima koji su se dogodili nakon što je tražitelj napustio zemlju podrijetla,
 2. aktivnostima tražitelja nakon što je napustio zemlju podrijetla, osobito kada se utvrdi da predstavljaju izražavanje i nastavak uvjerenja i/ili orijentacije koje je imao u zemlji podrijetla.
- (2) Ako tražitelj podnese naknadni zahtjev, osnovani strah od proganjanja ili stvarni rizik od trpljenja ozbiljne nepravde ne može se temeljiti isključivo na okolnostima koje je tražitelj uzrokovao kako bi ispunio uvjete za odobrenje međunarodne zaštite.

Počinitelji proganjanja ili ozbiljne nepravde

Članak 25.

Proganjanje iz članka 20. i ozbiljnu nepravdu iz članka 21. ovoga Zakona mogu provoditi:

1. državna tijela,
2. stranke ili organizacije koje kontroliraju državu ili značajan dio državnog područja,
3. nedržavni subjekti, ako se dokaže da državna tijela ili stranke, odnosno organizacije koje kontroliraju značajan dio državnog područja, uključujući i međunarodne organizacije, nisu u mogućnosti ili ne žele pružiti zaštitu od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde.

Pružatelji zaštite u zemlji podrijetla

Članak 26.

- (1) Zaštitu od proganjanja i trpljenja ozbiljne nepravde u zemlji podrijetla u smislu članka 20. i članka 21. ovoga Zakona, pod uvjetom da su u mogućnosti i žele, pružaju:
 1. državna tijela, ili
 2. stranke te nacionalne ili međunarodne organizacije koje kontroliraju državu ili značajan dio državnog područja.
- (2) Prilikom procjene kontroliraju li stranke, nacionalne ili međunarodne organizacije značajan dio državnog područja osobito će se uzeti u obzir podaci službenih smjernica Europske unije.
- (3) Zaštita iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva postojanje učinkovitog pravnog sustava za otkrivanje, progon i kažnjavanje djela koja predstavljaju proganjanje ili ozbiljnu nepravdu kao i mogućnost ostvarivanja takve zaštite radi potpunog otklanjanja razloga na kojima tražitelj temelji svoj strah od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde.

Unutarnje preseljenje

Članak 27.

- (1) Procjenjujući osnovanost zahtjeva utvrđuje se i mogućnost unutarnjeg preseljenja tražitelja u određeni dio zemlje podrijetla gdje on:
 1. nema osnovani strah od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde, ili
 2. može dobiti učinkovitu zaštitu od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde.
- (2) Unutarnje preseljenje tražitelja iz stavka 1. ovoga članka moguće je ako:
 1. do tog dijela zemlje može putovati na siguran i zakonit način,
 2. će mu tamo biti dozvoljen ulazak, i
 3. se može razumno očekivati da se u tom dijelu zemlje nastani.

Procjena činjenica i okolnosti

Članak 28.

- (1) Tražitelj je dužan surađivati s Ministarstvom te priložiti svu raspoloživu dokumentaciju i iznijeti točne i istinite podatke koji se odnose na identitet, dob, državljanstvo, obitelj, zemlju i adresu prethodnog boravišta, prijašnje zahtjeve, pravce putovanja, identifikacijske i putne isprave i razloge traženja zaštite.

- (2) Prilikom odlučivanja o osnovanosti zahtjeva Ministarstvo je dužno prikupiti i razmotriti sve relevantne činjenice i okolnosti posebno uzimajući u obzir:
1. relevantne izjave i dokaze iznesene od strane tražitelja, sukladno stavku 1. ovoga članka, uključujući i informaciju je li bio ili može biti izložen proganjanju ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde,
 2. aktualne činjenice o zemlji podrijetla i prema potrebi o zemlji kroz koju je putovao, uključujući zakone i propise te zemlje kao i način na koji se oni primjenjuju, sadržane u različitim izvorima osobito kao što su UNHCR i Europski potporni ured za azil (u daljnjem tekstu: EASO) te drugih organizacija koje se bave zaštitom ljudskih prava,
 3. položaj i osobne okolnosti tražitelja, uključujući spol i dob, kako bi se na osnovi toga procijenilo predstavljaju li postupci i djela kojima je bio ili bi mogao biti izložen, proganjanje ili ozbiljnu nepravdu,
 4. jesu li aktivnosti tražitelja, otkako je napustio zemlju podrijetla bile usmjerene stvaranju neophodnih uvjeta za odobrenje međunarodne zaštite, kako bi se procijenilo mogu li te aktivnosti izložiti tražitelja proganjanju ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde ako se vrati u tu zemlju,
 5. može li tražitelj dobiti zaštitu zemlje čije bi državljanstvo mogao dokazati.
- (3) Činjenica da je tražitelj, već bio izložen proganjanju ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde, odnosno prijetnjama takvim proganjanjem ili nepravdom je ozbiljan pokazatelj postojanja osnovanog straha od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde, osim ako postoje opravdani razlozi za vjerovanje da se takvo proganjanje ili ozbiljna nepravda neće ponoviti.

Blagodat sumnje

Članak 29.

Iskaz tražitelja smatrat će se vjerodostojnim u dijelu u kojem određena činjenica ili okolnost nije potkrijepljena dokazima, ako:

1. je utvrđena opća vjerodostojnost iskaza tražitelja,
2. je tražitelj uložio istinski napor da potkrijepi dokazima svoj zahtjev,
3. su svi relevantni elementi koji su mu na raspolaganju podneseni uz zadovoljavajuće objašnjenje glede nedostataka ostalih relevantnih elemenata,
4. je utvrđeno da su izjave tražitelja dosljedne i uvjerljive te da nisu u suprotnosti s dostupnim specifičnim i općim informacijama koje su relevantne za odlučivanje o zahtjevu, i

5. je tražitelj zatražio međunarodnu zaštitu što je moguće prije ili je opravdao razlog zašto nije tako postupio.

Isključenje azila

Članak 30.

- (1) Azil se neće priznati tražitelju koji ispunjava uvjete iz članka 20. ovoga Zakona ako:
1. uživa zaštitu ili prima pomoć tijela ili agencija Ujedinjenih naroda, osim UNHCR-a,
 2. već ima odobren boravak u zemlji koja mu na temelju tog boravka priznaje ista prava i obveze kao državljanima te zemlje,
 3. postoje ozbiljni razlozi na temelju kojih se smatra da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u izvršenju:
 - zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenog odredbama međunarodnih akata,
 - teškog nepolitičkog kaznenog djela izvan Republike Hrvatske, a prije njegovog dolaska u Republiku Hrvatsku, uključujući i naročito okrutna postupanja čak i ako su počinjena s navodnim političkim ciljem,
 - djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda, kao što je istaknuto u Preambuli i članku 1. i 2. Povelje Ujedinjenih naroda.
- (2) Ako zaštita ili pomoć iz stavka 1. točke 1. ovoga članka prestane iz bilo kojeg razloga na koji tražitelj nije imao utjecaja, a njegov položaj nije konačno riješen u skladu s odgovarajućim rezolucijama koje je usvojila Opća skupština Ujedinjenih naroda, priznat će mu se azil.

Isključenje supsidijarne zaštite

Članak 31.

- (1) Supsidijarna zaštita neće se priznati tražitelju koji ispunjava uvjete iz članka 21. ovoga Zakona ako:
1. postoje ozbiljni razlozi na temelju kojih se smatra da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u izvršenju:
 - zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenog odredbama međunarodnih akata,
 - teškog kaznenog djela,
 - djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda, kao što je istaknuto u Preambuli i članku 1. i 2. Povelje Ujedinjenih naroda;
 2. predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske.

- (2) Teškim kaznenim djelom, u smislu stavka 1. točke 1. podstavka 2. ovoga članka, smatra se kazneno djelo za koje se prema zakonodavstvu Republike Hrvatske može izreći kazna zatvora u trajanju od 5 godina ili teža kazna.

Glava III.

POSTUPOVNE ODREDBE

I. Odjeljak

Radnje u postupku

Nadležna tijela

Članak 32.

- (1) Ministarstvo odlučuje o zahtjevu.
- (2) Protiv odluke Ministarstva može se pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom.

Izražavanje namjere

Članak 33.

- (1) Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva može izraziti namjeru prilikom obavljanja granične kontrole na graničnom prijelazu.
- (2) Ako se državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva već nalazi na području Republike Hrvatske, namjeru izražava u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji i prihvatnom centru za strance.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka namjera se može izraziti u Prihvatilištu za tražitelje međunarodne zaštite (u daljnjem tekstu: Prihvatilište) u izvanrednim okolnostima radi omogućavanja pristupa postupku odobrenja međunarodne zaštite.
- (4) Ako državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva ne može iz opravdanih razloga izraziti namjeru sukladno stavku 2. i 3. ovoga članka, tijelo pred kojim je namjera izražena dužna je o tome obavijestiti Ministarstvo u roku od 3 dana od izražene namjere.
- (5) U svrhu utvrđivanja identiteta tražitelj stariji od 14 godina dužan je podvrgnuti se izuzimanju otisaka prstiju i fotografiranju.
- (6) U slučaju privremene nemogućnosti izuzimanja otisaka prstiju zbog medicinskih ili drugih razloga koji nisu namjerno prouzročeni djelovanjem tražitelja, tražitelj je dužan

dati otiske prstiju u što kraćem roku po prestanku razloga zbog kojih ranije nije bilo moguće izuzeti otiske prstiju.

- (7) Tražitelju koji bez opravdanog razloga ne postupa sukladno stavku 5. i 6. ovoga članka, policijski službenici izuzet će otiske prstiju bez privole.
- (8) Policijski službenici ili službenici Prihvatilišta dužni su neposredno nakon izražene namjere izuzeti otiske prstiju tražitelju i fotografirati ga, utvrditi identitet, način dolaska u Republiku Hrvatsku, pravac putovanja od zemlje podrijetla do Republike Hrvatske te osobne okolnosti bitne za procjenu prihvatnih i postupovnih jamstava iz članka 15. ovoga Zakona, o čemu su dužni bez odgode odmah obavijestiti Ministarstvo.
- (9) Tijela iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka registrirat će tražitelja u evidencijama Ministarstva, najkasnije u roku od 3 radna dana od dana kada je namjera izražena. Ako je namjera izražena sukladno stavku 4. ovoga članka, Prihvatilište će registrirati tražitelja u evidencijama Ministarstva u roku od 6 radnih dana od kada je izražena namjera.
- (10) Tijelo koje je izvršilo registraciju sukladno stavku 9. ovoga članka izdaje potvrdu o registraciji tražitelja u evidencijama Ministarstva te će prema potrebi odrediti rok u kojem se tražitelj mora javiti u Prihvatilište radi podnošenja zahtjeva.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu

Članak 34.

- (1) Zahtjev se neposredno podnosi Prihvatilištu usmeno na zapisnik, čime započinje postupak odobrenja međunarodne zaštite.
- (2) Tražitelju će se omogućiti da podnese zahtjev u Prihvatilištu u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od 15 dana od registracije statusa u evidencijama Ministarstva.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka tražitelju će se omogućiti podnošenje zahtjeva izvan Prihvatilišta u odgovarajućem roku, ovisno o njegovim osobnim okolnostima.
- (4) Prilikom podnošenja zahtjeva na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o saslušanju iz članka 35. ovoga Zakona.

Saslušanje

Članak 35.

- (1) Službena osoba Ministarstva će što je prije moguće provesti ispitni postupak i omogućiti tražitelju izjašnjavanje o svim činjenicama i okolnostima koje su bitne za postupak odobrenja međunarodne zaštite.

- (2) Tražitelj je dužan za vrijeme saslušanja dati vjerodostojna i uvjerljiva obrazloženja razloga na kojima temelji svoj zahtjev te priložiti sve dostupne dokaze kojima potkrepljuje svoj zahtjev i istinito odgovarati na sva pitanja koja su mu postavljena.
- (3) Tražitelj je dužan osobno prisustvovati i sudjelovati na saslušanju bez obzira ima li zakonskog zastupnika, posebnog skrbnika i/ili opunomoćenika.
- (4) Saslušanje tražitelja provest će se i u odsustvu uredno pozvanog opunomoćenika, koji nije opravdao svoju odsutnost.
- (5) Ako je moguće, tražitelju će se po službenoj dužnosti osigurati da saslušanje provodi službena osoba istog spola kada je to nužno radi osiguranja cjelovitog obrazlaganja zahtjeva ili drugih opravdanih razloga.
- (6) Tražitelj je dužan navesti i obrazložiti razloge zbog kojih odbija surađivati s osiguranom službenom osobom, a koje će Ministarstvo razmotriti te ga obavijestiti usmeno na zapisnik o svojoj odluci.
- (7) Službena osoba Ministarstva može saslušati tražitelja više puta radi utvrđivanja činjeničnog stanja.
- (8) Saslušanje se može izostaviti kad:
 1. se na temelju dostupnih dokaza može donijeti odluka kojom se odobrava međunarodna zaštita,
 2. tražitelj nije sposoban ili nije u mogućnosti sudjelovati na saslušanju zbog trajnih okolnosti na koje sam ne može utjecati,
 3. se ocjenjuje dopuštenost naknadnog zahtjeva sukladno članku 47. ovoga Zakona.
- (9) Ako se saslušanje izostavi, sukladno stavku 8. točki 2. ovoga članka, tražitelju ili članu njegove obitelji omogućit će se podnošenje dokaza i davanje izjava relevantnih za odlučivanje o zahtjevu.

Dostava

Članak 36.

- (1) Dostava odluke o zahtjevu obavlja se osobno tražitelju na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.
- (2) Ako Ministarstvu nije poznato gdje se tražitelj nalazi, a nema zakonskog zastupnika ili opunomoćenika za primanje pismena, dostava će se izvršiti oglašavanjem pismena na oglasnoj ploči Prihvatišta.
- (3) Dostava se smatra izvršenom protekom 8 dana od dana oglašavanja pismena na oglasnoj ploči.

Povratak

Članak 37.

- (1) Odlukom o zahtjevu ili odlukom o prestanku, odnosno poništenju međunarodne zaštite, odlučit će se i o mjeri osiguranja povratka sukladno odredbama Zakona o strancima.
- (2) Prilikom određivanja mjere za osiguranje povratka iz stavka 1. ovoga članka prednost će se dati dragovoljnom odlasku, osim ako je zahtjev odbijen kao očito neosnovan sukladno članku 38. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona ili je naknadni zahtjev odbačen kao nedopušten sukladno članku 43. stavku 2. ovoga Zakona.

II. Odjeljak

Redovni postupak

Odlučivanje o osnovanosti zahtjeva

Članak 38.

- (1) Ministarstvo donosi odluku o osnovanosti zahtjeva kojom:
 1. odobrava zahtjev te priznaje azil ako tražitelj ispunjava uvjete iz članka 20. ovoga Zakona,
 2. odobrava zahtjev u dijelu kojim se priznaje supsidijarna zaštita, ako tražitelj ispunjava uvjete iz članka 21. ovoga Zakona,
 3. odbija zahtjev, ako tražitelj ne ispunjava uvjete iz članka 20. i 21. ovoga Zakona,
 4. odbija zahtjev ako su ispunjeni uvjeti za isključenje, sukladno člancima 30. i 31. ovoga Zakona,
 5. odbija zahtjev kao očito neosnovan, ako tražitelj ne ispunjava uvjete iz članka 20. i 21. ovoga Zakona te postoje okolnosti iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Zahtjev koji se može odobriti temeljem utvrđenog činjeničnog stanja, ima prednost u rješavanju.
- (3) Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona.

Obustava postupka

Članak 39.

- (1) Postupak odobrenja međunarodne zaštite obustavit će se ako tražitelj odustane od zahtjeva.
- (2) Smatra se da je tražitelj odustao od zahtjeva ako:

1. se ne pojavi u Prihvatištu ili izbjegava podnošenje zahtjeva, a isto ne opravda u roku od 2 dana od roka koji mu je određen za dolazak u Prihvatište, odnosno za podnošenje zahtjeva,
 2. se ne odazove pozivu na saslušanje, a svoj izostanak ne opravda u roku od 2 dana od zakazanog saslušanja,
 3. napusti boravište duže od 2 dana bez suglasnosti Prihvatišta, ili
 4. odustane od zahtjeva.
- (3) U slučaju iz stavka 2. točke 1. ovoga članka, Ministarstvo će po službenoj dužnosti pokrenuti postupak te donijeti odluku o obustavi.
- (4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može u slučaju iz stavka 2. točke 2. i 3. ovoga članka odbiti zahtjev tražitelja ako na temelju utvrđenih činjenica i okolnosti može ocijeniti da nisu ispunjeni uvjeti za odobrenje međunarodne zaštite.
- (5) Protiv odluke o obustavi postupka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.

Rokovi

Članak 40.

- (1) Ministarstvo će donijeti odluku o zahtjevu najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja urednog zahtjeva ili dopuštenog urednog naknadnog zahtjeva.
- (2) Rok iz stavka 1. ovoga članka računa se od dana kada je utvrđena odgovornost Republike Hrvatske za razmatranje zahtjeva, odnosno od dana primopredaje tražitelja na teritoriju Republike Hrvatske.
- (3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, rok se može produžiti za još 9 mjeseci ako:
1. zahtjev uključuje složena činjenična i/ili pravna pitanja,
 2. veliki broj državljana treće zemlje ili osoba bez državljanstva istodobno zatraži međunarodnu zaštitu,
 3. tražitelj svojim postupanjima koji su suprotni obvezama iz članka 52. stavka 3. ovoga Zakona utječe na produljenje roka.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, rok se može produžiti za još 3 mjeseca isključivo u cilju osiguravanja cjelovitog razmatranja zahtjeva.
- (5) Ako se odluka ne može donijeti u roku iz stavka 1. ovoga članka, tražitelja će se o tome pismeno obavijestiti te će mu se na njegov zahtjev pružiti informacija o razlozima nepoštivanja spomenutog roka i o roku u kojem može očekivati odluku.
- (6) Ako je opravdano očekivati da se odluka o zahtjevu neće donijeti u rokovima iz stavka 1. do 4. ovoga članka zbog privremeno nesigurnog stanja u zemlji podrijetla, Ministarstvo će:

1. periodično provjeravati stanje u zemlji podrijetla i
 2. obavijestiti tražitelja i Europsku komisiju u razumnom roku o razlozima nedonošenja odluke.
- (7) U slučaju iz stavka 6. ovoga članka odluka se mora donijeti najkasnije u roku od 21 mjesec od dana podnošenja zahtjeva.

III. Odjeljak

Posebni postupci

Ubrzani postupak

Članak 41.

- (1) Ministarstvo donosi odluku u ubrzanom postupku najkasnije u roku od 2 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva ili dopuštenog naknadnog zahtjeva, ako provodeći cjelokupan postupak sukladno odredbama Odjeljka I. glave III. ovoga Zakona utvrdi da je:
1. tražitelj iznio samo one podatke koji nisu relevantni za procjenu osnovanosti zahtjeva,
 2. tražitelj svjesno doveo u zabludu Ministarstvo iznoseći lažne podatke ili predočivši nevjerodostojne dokumente, odnosno nepružajući relevantne podatke ili prikrivajući dokumente koji bi mogli negativno utjecati na odluku,
 3. tražitelj vjerojatno sa zlom namjerom postupao ili uništio isprave za utvrđivanje identiteta i/ili državljanstva, u cilju pružanja lažnih podataka o identitetu i/ili državljanstvu,
 4. tražitelj iznio nedosljedne, kontradiktorne, očito netočne ili neuvjerljive izjave suprotne provjerenim podacima o državi podrijetla, koje čine njegov zahtjev nevjerodostojnim,
 5. naknadni zahtjev dopušten sukladno članku 47. stavku 5. ovoga Zakona,
 6. tražitelj već duže boravio na području Republike Hrvatske i bez opravdanog razloga nije prije izrazio namjeru,
 7. tražitelj izrazio namjeru s očitom namjerom da odgodi ili spriječi izvršenje odluke koja bi imala za posljedicu njegovo prisilno udaljenje iz Republike Hrvatske,
 8. tražitelj predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske,
 9. moguće primijeniti institut sigurne zemlje podrijetla, sukladno članku 44. ovoga Zakona,
 10. tražitelj odbio dati otiske prstiju sukladno članku 33. stavku 5. ovoga Zakona.

- (2) Tražitelja će se obavijestiti da se o njegovom zahtjevu odlučuje u ubrzanom postupku.
- (3) Rok iz stavka 1. ovoga članka računa se sukladno članku 40. stavku 2. ovoga Zakona.
- (4) Ako se odluka ne može donijeti u roku iz stavka 1. ovoga članka, o zahtjevu će se odlučivati u redovnom postupku sukladno odredbama iz Odjeljka II ovoga Zakona.
- (5) Protiv odluke donesene u ubrzanom postupku nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.

Postupanje na granici ili u tranzitnom prostoru

Članak 42.

- (1) Postupak odobrenja međunarodne zaštite povodom izražene namjere ili naknadnog zahtjeva na graničnom prijelazu, odnosno u tranzitnom prostoru zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda, provest će se na graničnom prijelazu ili tranzitnom prostoru provodeći cjelokupan postupak i poštujući osnovna načela iz Glave I, odnosno Odjeljka I Glave III ovoga Zakona ako se:
 - tražitelju osiguraju materijalni uvjeti prihvata iz članka 55. ovoga Zakona, i
 - zahtjev odnosno naknadni zahtjev može odbiti kao očito neosnovan sukladno članku 38. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona ili odbaciti sukladno članku 43. ovoga Zakona.
- (2) Organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica te koje na temelju ugovora s Ministarstvom pružaju pravno savjetovanje iz članka 59. stavka 3. ovoga Zakona, osigurat će se učinkovit pristup graničnim prijelazima odnosno tranzitnom prostoru zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda.
- (3) Opunomoćeniku ili predstavniku organizacije koja se bavi zaštitom prava izbjeglica, osim UNHCR-a, može se privremeno ograničiti pristup tražitelju kada je to neophodno radi zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka Republike Hrvatske.
- (4) Ministarstvo će donijeti odluku o zahtjevu u postupku na granici ili tranzitnom prostoru najkasnije u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (5) Ako se u roku iz stavka 4. ovoga članka ne donese odluka, tražitelju će se dopustiti ulazak u Republiku Hrvatsku radi provođenja postupka odobrenja međunarodne zaštite.
- (6) Protiv odluke iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 5 dana od dana dostave odluke. Ministarstvo će dostaviti spis predmeta najkasnije u roku od 8 dana od dana zaprimanja odluke kojom upravni sud traži spis predmeta. Presudu o tužbi upravni sud donosi u roku od 8 dana od dana dostave spisa predmeta.

Odbacivanje zahtjeva ili naknadnog zahtjeva

Članak 43.

- (1) Ministarstvo donosi odluku kojom odbacuje zahtjev ako je:
 1. tražitelju odobrena međunarodna zaštita u drugoj državi članici Europskog gospodarskog prostora,
 2. tražitelju odobrena međunarodna zaštita u trećoj državi čija prava i dalje uživa, uključujući i jamstva koja proizlaze iz članka 6. ovoga Zakona, pod uvjetom da će biti ponovo prihvaćen u toj državi,
 3. moguće primijeniti institut sigurne treće zemlje, sukladno članku 45. ovoga Zakona,
 4. moguće primijeniti institut europske sigurne treće zemlje, sukladno članku 46. ovoga Zakona,
 5. utvrđena odgovornost druge države članice Europskog gospodarskog prostora za razmatranje zahtjeva,
 6. zahtjev podnio državljanin države članice Europske unije
- (2) Ministarstvo donosi odluku kojom odbacuje naknadni zahtjev ako se ocijeni da je nedopušten sukladno članku 47. stavku 6. ovoga Zakona.
- (3) Protiv odluke o odbacivanju zahtjeva ili naknadnog zahtjeva nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.

Sigurna zemlja podrijetla

Članak 44.

- (1) Sigurnom zemljom podrijetla smatra se ona zemlja za koju se na temelju pravnog stanja, primjene propisa kao i općih političkih okolnosti utvrdi da u njoj općenito i dosljedno ne postoje djela proganjanja iz članka 23. ovoga Zakona niti rizik od trpljenja ozbiljne nepravde u smislu članka 21. stavka 2. ovoga Zakona, što se utvrđuje na temelju podataka o:
 1. relevantnim zakonima i propisima zemlje kao i načinima na koji se primjenjuju,
 2. poštivanju prava i sloboda zajamčenih Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda osobito članka 15. stavka 2. Europske konvencije, Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima te Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv torture i drugih okrutnih, nečovječnih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,
 3. poštivanju načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja („non- refoulement“),

4. primjeni učinkovitog pravnog lijeka.

- (2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka prikupljaju se iz različitih mjerodavnih izvora, osobito od drugih država članica Europskog gospodarskog prostora, EASO-a, UNHCR-a, Vijeća Europe te drugih relevantnih međunarodnih organizacija.
- (3) Ministar nadležan za unutarnje poslove uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove donosi odluku kojom utvrđuje listu sigurnih zemalja podrijetla o čemu se obavještava Europska komisija.
- (4) Ministarstvo će redovito provjeravati i prema potrebi revidirati listu sigurnih zemalja podrijetla, uzimajući u obzir odredbu stavka 1. ovoga članka, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za vanjske poslove, o čemu se obavještava Europska komisija.
- (5) Jesu li ispunjeni uvjeti za primjenu instituta sigurne zemlje podrijetla utvrđuje se za svaki zahtjev zasebno. Zemlja navedena na listi sigurnih zemalja podrijetla može se smatrati sigurnom zemljom podrijetla u konkretnom slučaju samo ako je tražitelj:
 1. državljanin te zemlje ili je u toj zemlji imao prethodno boravište kao osoba bez državljanstva, i
 2. nije vjerodostojno obrazložio zašto se ta zemlja podrijetla za njega ne može smatrati sigurnom zemljom podrijetla.
- (6) Tražitelj će biti pravovremeno obaviješten o primjeni odredbe stavka 5. ovoga članka, kako bi mu se omogućilo osporavanje primjene instituta sigurne zemlje podrijetla s obzirom na specifičnosti njegovih osobnih okolnosti.

Sigurna treća zemlja

Članak 45.

- (1) Sigurna treća zemlja je zemlja u kojoj je tražitelj siguran od progonjanja iz članka 20. ili rizika trpljenja ozbiljne nepravde iz članka 21. ovoga Zakona, te u kojoj uživa povlastice koje proizlaze iz članka 6. ovoga Zakona i postoji mogućnosti pristupa učinkovitom postupku odobrenja zaštite sukladno Konvenciji iz 1951.
- (2) Jesu li ispunjeni uvjeti za primjenu instituta sigurne treće zemlje utvrđuje se za svaki zahtjev zasebno procjenjujući ispunjava li neka zemlja uvjete iz stavka 1. ovoga članka te postoji li veza između te zemlje i tražitelja na temelju koje se može razumno očekivati da u njoj zatraži međunarodnu zaštitu, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti njegovog zahtjeva.
- (3) Tražitelj će biti pravovremeno obaviješten o primjeni instituta sigurne treće zemlje, kako bi mu se omogućilo osporavanje u odnosu na stavak 1. i 2. ovoga članka obzirom na specifičnosti njegovih osobnih okolnosti.
- (4) Ministarstvo će tražitelju čiji je zahtjev odbačen sukladno članku 43. stavku 1. točki 3. ovoga Zakona izdati potvrdu na jeziku sigurne treće zemlje kojom se obavještavaju

nadležna državna tijela te zemlje da se u Republici Hrvatskoj nije razmatrala osnovanost njegovog zahtjeva.

- (5) Ako sigurna treća zemlja odbije prihvatiti stranca, o osnovanosti zahtjeva će se odlučivati sukladno odredbama ovoga Zakona.
- (6) Ministarstvo će redovito obavještavati Europsku komisiju o zemljama na koje je primijenjen institut sigurne treće zemlje.

Europska sigurna treća zemlja

Članak 46.

- (1) Europska sigurna treća zemlja je zemlja koja je ratificirala i primjenjuje odredbe Konvencije iz 1951. i Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda uključujući standarde o učinkovitom pravnom lijeku te je uspostavila učinkovit postupak odobrenja zaštite sukladno Konvenciji iz 1951.
- (2) Jesu li ispunjeni uvjeti za primjenu instituta europske sigurne treće zemlje utvrđuje se za svaki zahtjev zasebno procjenjujući ispunjava li neka zemlja uvjete iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Zahtjev tražitelja, koji je nezakonito ušao na teritorij Republike Hrvatske iz europske sigurne treće zemlje, odbacit će se sukladno članku 43. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona, uzimajući u obzir poštivanje načela iz članka 6. ovoga Zakona te posebne okolnosti humanitarnog ili političkog karaktera kao i pravila međunarodnog javnog prava.
- (4) Tražitelj će biti pravovremeno obaviješten o primjeni instituta europske sigurne treće zemlje, kako bi mu se omogućilo osporavanje u odnosu na stavak 1. ovoga članka, obzirom na njegove osobne okolnosti.
- (5) Ministarstvo će tražitelju, čiji zahtjev je odbačen sukladno članku 43. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona, izdati potvrdu na jeziku europske sigurne treće zemlje kojom se obavještavaju državna tijela te zemlje da se u Republici Hrvatskoj nije razmatrala osnovanost konkretnog zahtjeva.
- (6) Ministarstvo će redovito obavještavati Europsku komisiju o zemljama na koje je primijenjen institut europske sigurne treće zemlje.

Naknadni zahtjev

Članak 47.

- (1) Naknadni zahtjev podnosi državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva nakon izvršne odluke kojom je prijašnji:
 - 1. zahtjev odbijen sukladno članku 38. ovoga Zakona, ili

2. postupak obustavljen sukladno članku 39. stavku 2. točki 4. ovoga Zakona.

- (2) Obrazloženje naknadnog zahtjeva predaje se u Prihvatištu neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik ako je osoba nepismena. Ministarstvo odlučuje o naknadnom zahtjevu najkasnije u roku od 15 dana od dana njegovog zaprimanja.
- (3) Naknadni zahtjev mora biti razumljiv i sadržavati relevantne činjenice i dokaze nastale nakon izvršnosti odluke ili koje tražitelj iz opravdanih razloga nije predočio u prijašnjem postupku, a odnose se na utvrđivanje ispunjavanja uvjeta za odobrenje međunarodne zaštite.
- (4) Dopuštenost naknadnog zahtjeva ocjenjuje se na temelju sadržanih činjenica i dokaza, a u vezi s već upotrijebljenim činjenicama i dokazima u prijašnjem postupku.
- (5) Ako se utvrdi da je naknadni zahtjev dopušten, ponovno će se odlučivati o osnovanosti zahtjeva, a prijašnja odluka će se ukinuti.
- (6) Naknadni zahtjev će se odbaciti ako se utvrdi da je nedopušten sukladno stavku 3. i 4. ovoga članka.
- (7) Naknadni zahtjev stranca u transferu razmatrat će se u odgovornoj državi članici Europskog gospodarskog prostora, a naknadni zahtjev podnesen u Republici Hrvatskoj odbacit će se kao nedopušten.

Preseljenje i prihvati

Članak 48.

- (1) Odluku i program preseljenja državljanina treće zemlje ili osoba bez državljanstva koji ispunjavaju uvjete za odobrenje međunarodne zaštite donosi Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog Ministarstva i ministarstva nadležnog za vanjske poslove.
- (2) Odluku o načinima i uvjetima prihvata određenog broja osoba kojima je druga država članica Europske unije odobrila međunarodnu zaštitu, radi podijele tereta po principu solidarnosti, donosi Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog Ministarstva i ministarstva nadležnog za vanjske poslove.
- (3) Državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva koja bude preseljena sukladno stavku 1. ovoga članka ili prihvaćena sukladno stavku 2. ovoga članka priznat će se azil ili supsidijarna zaštita.

IV. Odjeljak

Prestanak i poništenje

Prestanak međunarodne zaštite

Članak 49.

- (1) Azil će prestati ako:
 1. azilant dobrovoljno prihvati zaštitu zemlje svog državljanstva,
 2. azilant stekne državljanstvo zemlje čiju zaštitu može uživati,
 3. se azilant dobrovoljno vrati i nastani u zemlji koju je napustio ili izvan koje je boravio zbog straha od proganjanja,
 4. prestanu okolnosti u zemlji podrijetla azilanta na osnovi kojih je odobrena međunarodna zaštita,
 5. azilant dobrovoljno ponovno stekne državljanstvo zemlje podrijetla koje je prethodno izgubio.
- (2) Supsidijarna zaštita će prestati ako okolnosti na temelju kojih je priznata, prestanu postojati ili se promijene do te mjere da daljnja zaštita više nije potrebna.
- (3) Ministarstvo će nakon što utvrdi da su okolnosti vezano za prestanak međunarodne zaštite iz stavka 1. točke 4. i stavka 2. ovoga članka značajne i stalne prirode, o tome obavijestiti azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom te mu omogućiti da se izjasni usmeno na zapisnik.
- (4) Ministarstvo donosi odluku o ukidanju rješenja kojim je odobrena međunarodna zaštita.
- (5) Protiv odluke iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.
- (6) Međunarodna zaštita prestaje po sili zakona:
 1. kad azilant ili stranca pod supsidijarnom zaštitom stekne hrvatsko državljanstvo,
 2. smrću azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Poništenje međunarodne zaštite

Članak 50.

- (1) Međunarodna zaštita poništiti će se ako:

1. se naknadno utvrdi postojanje razloga za isključenje iz članka 30. ili 31. ovoga Zakona,
 2. se utvrdi da je status priznat na temelju pogrešno iznesenih ili izostavljenih činjenica, lažnim prikazivanjem bitnih činjenica i okolnosti, korištenjem nevjerodostojnih isprava i drugih dokumenata, a što je bilo odlučujuće za odobrenje međunarodne zaštite,
 3. osoba kojoj je odobrena međunarodna zaštita predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske.
- (2) Ministarstvo će nakon što utvrdi da su nastupile okolnosti vezano za poništenje međunarodne zaštite iz stavka 1. ovoga članka, obavijestiti azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom o razlozima za poništenje te mu omogućiti da se o tim okolnostima izjasni usmeno na zapisnik.
- (3) Ministarstvo donosi odluku o poništenju rješenja kojim je odobrena međunarodna zaštita.
- (4) Protiv odluke iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.
- (5) Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, na koju se primjenjuje stavak 1. točka 3. ovoga članka dok se nalazi u Republici Hrvatskoj, uživa prava sukladno Konvenciji iz 1951., osobito u odnosu na zabranu diskriminacije, slobodu vjeroispovijesti, pristup sudovima, obrazovanje, nekažnjavanje nezakonitog ulaska ili boravka, prisilno udaljenje i poštivanje načela „non- refoulement”.

V. Odjeljak

Pravni lijek

Postupak pred upravnim sudom

Članak 51.

- (1) Tužba podnesena upravnom sudu odgađa izvršenje rješenja, osim u slučaju:
1. odbijanja zahtjeva u ubrzanom postupku sukladno članku 41. ovoga Zakona,
 2. odbacivanja zahtjeva sukladno članku 43. stavku 1. točkama 1. i 2. ovoga Zakona,
 3. odbacivanja naknadnog zahtjeva sukladno članku 43. stavku 2. ovoga Zakona,
 4. odlučivanja o ograničenju slobode kretanja tražitelja, sukladno članku 54. stavku 11. ovoga Zakona,
 5. odlučivanja na pravu na novčanu pomoć sukladno članku 55. stavku 2. ovoga Zakona,
 6. ograničavanja ili uskraćivanju materijalnih prava, sukladno članku 55. stavku 6. i 7. ovoga Zakona,
 7. uskraćivanja odobrenja iz članka 56. stavka 6. ovoga Zakona,

8. odbijanja zahtjeva sukladno članku 61. stavku 3. ovoga Zakona.
- (2) Tužba može sadržavati zahtjev za odgodnim učinkom, sukladno propisima kojima se uređuju upravni sporovi, osim u slučaju iz članka 41. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona. Ministarstvo će dostaviti spis predmeta najkasnije u roku od 8 dana od dana zaprimanja odluke kojom upravni sud traži spis predmeta radi odlučivanja o zahtjevu za odgodnim učinkom. Upravni sud odlučuje o zahtjevu za odgodnim učinkom tužbe u roku od 8 dana od dana dostave spisa predmeta.
- (3) Žalba na prvostupanjsku presudu upravnog suda ne odgađa izvršenje rješenja.

Glava IV.

PRAVA I OBVEZE TRAŽITELJA

Prava i obveze

Članak 52.

- (1) Tražitelj ima pravo na:
1. boravak,
 2. slobodu kretanja u Republici Hrvatskoj,
 3. osiguranje odgovarajućih materijalnih uvjeta prihvata,
 4. zdravstvenu zaštitu,
 5. osnovno i srednje obrazovanje,
 6. informacije, pravno savjetovanje i besplatnu pravnu pomoć,
 7. slobodu vjeroispovijesti,
 8. rad, i
 9. isprave sukladno članku 62. ovoga Zakona.
- (2) U ostvarivanju prava iz stavka 1. ovoga članka, uzet će se u obzir potrebe tražitelja kojima su potrebna posebna postupovna i/ili prihvatna jamstva.
- (3) Tražitelj je dužan:
1. poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske,
 2. surađivati s državnim tijelima Republike Hrvatske te postupati po njihovim mjerama i uputama,

3. podvrgnuti se provjeri i utvrđivanju identiteta,
 4. podvrgnuti se zdravstvenom pregledu,
 5. poštivati Kućni red Prihvatilišta,
 6. pojaviti se u Prihvatilištu u roku koji mu je određen,
 7. odazvati se pozivu Ministarstva za saslušanje te surađivati tijekom cijelog postupka odobrenja međunarodne zaštite,
 8. ostati na području Republike Hrvatske za vrijeme trajanja postupka odobrenja međunarodne zaštite
 9. javiti promjenu boravišta Ministarstvu u roku od 2 dana od dana promjene,
 10. pridržavati se uputa i mjera Ministarstva o ograničenju slobode kretanja.
- (4) Tražitelj koji nema pravo na boravak sukladno članku 53. ovoga Zakona, ne ostvaruje prava iz ovoga članka, osim prava na besplatnu pravnu pomoć.
- (5) Stranac u transferu ima prava i obveze iz ovoga članka do izvršenja primopredaje odgovornoj državi članici Europskog gospodarskog prostora.

Pravo na boravak

Članak 53.

- (1) Tražitelj ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana izražene namjere do izvršnosti odluke o zahtjevu.
- (2) Ako je tražitelj podnio tužbu koja sadrži zahtjev za odgodnim učinkom sukladno članku 51. stavku 2. ovoga Zakona, ima pravo na boravak do dostave presude o odgodnom učinku.
- (3) Ako tražitelj podnese naknadni zahtjev s namjerom da odgodi ili spriječi izvršenje odluke o prisilnom udaljenju Republike Hrvatske, a koji je odbačen kao nedopušten sukladno članku 47. stavku 6. ovoga Zakona, ima pravo na boravak do izvršnosti odluke o naknadnom zahtjevu.
- (4) Tražitelj koji podnese novi naknadni zahtjev nakon što je o ranijem naknadnom zahtjevu već donesena odluka sukladno članku 47. stavku 6. ovoga Zakona, nema pravo na boravak u Republici Hrvatskoj.
- (5) Tražitelj koji se nalazi u postupku predaje ili izručenja sukladno članku 7. stavku 1. i 2. ovoga Zakona nema pravo na boravak u Republici Hrvatskoj.
- (6) Članovi obitelji, koji su došli zajedno s tražiteljem, imaju pravo na boravak sukladno stavku 1. ovoga članka.

- (7) Stranac u transferu ima pravo na boravak do izvršenja transfera u drugu državu članicu Europskog gospodarskog prostora.

Sloboda kretanja tražitelja

Članak 54.

- (1) Tražitelj i stranac u transferu ima slobodu kretanja u Republici Hrvatskoj.
- (2) Tražitelju se može ograničiti sloboda kretanja, ako se na temelju svih činjenica i okolnosti konkretnog slučaja procijeni da je to potrebno radi:
1. utvrđivanja činjenica i okolnosti na kojima temelji zahtjev za međunarodnu zaštitu, a koje se ne mogu utvrditi bez ograničenja kretanja, osobito ako se ocijeni da postoji rizik od bijega,
 2. utvrđivanja i provjere identiteta ili državljanstva,
 3. zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka Republike Hrvatske,
 4. sprječavanja zloupotrebe postupka ako se na temelju objektivnih kriterija, koji uključuju i mogućnost pristupa postupku odobrenja međunarodne zaštite, osnovano sumnja da je namjera izražena tijekom postupka prisilnog udaljenja u cilju onemogućavanja daljnjeg postupanja.
- (3) Strancu u transferu može se ograničiti sloboda kretanja samo u svrhu osiguranja provedbe primopredaje drugoj državi članici Europskog gospodarskog prostora, ako se ocijeni da postoji rizik od bijega.
- (4) Rizik od bijega procjenjuje se temeljem svih činjenica i okolnosti konkretnog slučaja osobito obzirom na ranije pokušaje samovoljnog napuštanja Republike Hrvatske, odbijanja podvrgnuti se provjeri i utvrđivanju identiteta, prikrivanja ili pružanja lažnih podataka o identitetu i/ili državljanstvu, kršenja odredbi Kućnog reda Prihvatišta, rezultate Eurodac sustava te protivljenje transferu.
- (5) Sloboda kretanja tražitelja ili stranca u transferu može se ograničiti sljedećim mjerama:
1. zabrana kretanja izvan Prihvatišta,
 2. zabrana kretanja izvan određenog područja,
 3. osobnim pristupanjem u Prihvatište u određeno vrijeme,
 4. davanje u plog Prihvatištu putnih isprava i karata,
 5. smještaj u prihvatni centar za strance.

- (6) Mjera smještaja u prihvatni centar za strance može se izreći ako se individualnom procjenom utvrdi da se drugim mjerama iz stavka 5. ovoga članka ne može ostvariti svrha ograničavanja slobode kretanja.
- (7) Pripadniku ranjive skupine može se ograničiti sloboda kretanja smještajem u prihvatni centar za strance ako se individualnom procjenom utvrdi da takav smještaj odgovara njegovim osobnim okolnostima i potrebama, osobito zdravstvenom stanju.
- (8) Djetetu bez pratnje može se ograničiti sloboda kretanja smještajem u prihvatni centar za strance odvojeno od odraslih osoba u što kraćem trajanju, ako se individualnom procjenom utvrdi da je takav smještaj nužan.
- (9) Mjere ograničavanja slobode kretanja izriču se dok za to postoje razlozi iz stavka 2. ovoga članka, najduže do 3 mjeseca. Iznimno, iz opravdanih razloga primjena mjera ograničavanja slobode kretanja može se produžiti za još najduže 3 mjeseca.
- (10) U slučaju stavka 3. ovoga članka mjere se izriču do provedbe transfera, najduže 6 tjedana od utvrđene odgovornosti druge države članice Europskog gospodarskog prostora. Ako je pokrenut upravni spor rok od 6 tjedana računa se od izvršnosti odluke o odbacivanju sukladno članku 43. stavku 1. točki 5. ovoga Zakona.
- (11) Ministarstvo, policijska uprava odnosno policijska postaja donosi odluku o ograničenju slobode kretanja, kojom određuje vrstu mjera iz stavka 5. ovoga članka te njihovo trajanje, razmjerno svrsi ograničenja kretanja.
- (12) Protiv odluke iz stavka 11. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke. Ministarstvo, policijska uprava odnosno policijska postaja dostavit će spis predmeta upravnom sudu u roku od 8 dana od dana zaprimanja odluke kojom upravni sud traži spis predmeta. Odluku o tužbi upravni sud će donijeti nakon usmene rasprave u roku od 15 dana od dana dostave spisa predmeta.

Materijalni uvjeti prihvata

Članak 55.

- (1) Materijalni uvjeti prihvata su: smještaj u Prihvatilištu, hrana i odjeća osigurana u naravi, naknada troškova javnog prijevoza za potrebe postupka odobrenja međunarodne zaštite te novčana pomoć.
- (2) Načine i uvjete ostvarivanja materijalnih uvjeta prihvata određuje Ministarstvo, a o pravu na novčanu pomoć odlučuje Prihvatilište.
- (3) Visinu novčane pomoći određuje ministar odlukom.
- (4) Tražitelj može o svom trošku boraviti na bilo kojoj adresi u Republici Hrvatskoj uz prethodnu suglasnost Ministarstva.
- (5) Materijalni uvjeti prihvata mogu se ograničiti ili uskratiti ako tražitelj:

1. ne boravi u Prihvatištu u kojem mu je određen smještaj,
 2. izbiva izvan Prihvatišta protivno uvjetima iz članka 56. stavka 6. ovoga Zakona,
 3. posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard,
 4. krši odredbe Kućnog reda Prihvatišta.
- (6) Prihvatište na temelju individualne procijene donosi odluku kojom se ograničavaju ili uskraćuju neki od materijalnih uvjeta prihvata iz stavka 1. ovoga članka, razmjerno svrsi koja se želi postići, uzimajući u obzir članak 52. stavak 2. ovoga Zakona i očuvanje dostojanstvenog životnog standarda tražitelja.
- (7) Ako prestanu okolnosti iz stavka 5. točke 1. i 2. ovoga članka, Prihvatište donosi odluku kojom u cijelosti ili djelomično ukida odluku iz stavka 6. ovoga članka.
- (8) Protiv odluke iz stavka 2., 6. i 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.
- (9) Ministarstvo ima pravo zahtijevati povrat troškova smještaja, uključujući i nastalu materijalnu štetu u slučaju propisanom stavkom 5. točke 3. i 4. ovoga članka.

Prihvatište za tražitelje

Članak 56.

- (1) Prihvatište je ustrojstvena jedinica Ministarstva.
- (2) UNHCR, Hrvatski crveni križ i druge organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica ili humanitarnim radom mogu u Prihvatištu provoditi odgojne, obrazovne i slične programe te pružati druge oblike pomoći, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.
- (3) Tražiteljima smještenim u Prihvatištu osigurat će se materijalni uvjeti prihvata.
- (4) Prilikom smještaja tražitelja u Prihvatištu posebno će se voditi računa o spolu, dobi, položaju ranjivih skupina, tražiteljima s posebnim prihvatnim potrebama te cjelovitosti obitelji.
- (5) Pravila boravka u Prihvatištu određuju se Kućnim redom.
- (6) Tražitelj može izbivati izvan Prihvatišta duže od 24 sata uz prethodno odobrenje Prihvatišta. Ako se na temelju individualne procjene uskrati odobrenje, Prihvatište o tome donosi odluku.
- (7) Protiv odluke iz stavka 6. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.

- (8) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra unutarnjih poslova, odredit će pravnu osobu u državnom vlasništvu koja će pružati usluge zaštite osoba i imovine u Prihvatilištu.

Zdravstvena zaštita

Članak 57.

- (1) Zdravstvena zaštita tražitelja obuhvaća hitnu medicinsku pomoć i neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja.
- (2) Tražitelju kojem su potrebna posebna prihvatna i/ili postupovna jamstva, osobito žrtvama mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja, pružit će se odgovarajuća zdravstvena zaštita vezano uz specifično stanje odnosno posljedice prouzročene navedenim djelima.
- (3) Ministarstvo nadležno za zdravlje dužno je osigurati zdravstveni pregled iz članka 52. stavka 3. točke 4. ovoga Zakona te zdravstvenu zaštitu iz stavka 1. i 2. ovoga članka.
- (4) Troškove zdravstvene zaštite iz stavka 1. i 2. ovoga članka i zdravstvenog pregleda iz članka 52. stavka 3. točke 4. ovoga Zakona snosi ministarstvo nadležno za poslove zdravlja.

Obrazovanje

Članak 58.

- (1) Pravo na osnovno i srednje obrazovanje djeteta tražitelj ostvaruje pod istim uvjetima kao hrvatski državljanin.
- (2) Tražitelju, koji je započeo ostvarivati pravo na srednjoškolsko obrazovanje iz stavka 1. ovoga članka, omogućit će se nastavak srednjoškolskog obrazovanja i nakon stjecanja punoljetnosti.
- (3) Ostvarivanje prava iz stavka 1. ovoga članka omogućit će se djetetu tražitelju u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva do izvršenja odluke o povratku.
- (4) Ako djeteta tražitelj ne zna ili nedovoljno poznaje hrvatski jezik, omogućit će mu se pohađanje pripremne nastave ili dopunske nastave hrvatskog jezika, kao i dopunske nastave u pojedinim nastavnim predmetima, ukoliko za to postoji potreba.

Pravo na informacije i pravno savjetovanje

Članak 59.

- (1) Državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva zadržanoj u prihvatnom centru, na graničnom prijelazu, odnosno u tranzitnom prostoru zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda, koja bi željela izraziti namjeru, policijski službenici pružit će sve

potrebne informacije o postupku odobrenja međunarodne zaštite na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

- (2) Ministarstvo će u roku od 15 dana od izražene namjere obavijestiti tražitelja o načinu provođenja postupka odobrenja međunarodne zaštite, o pravima i obvezama koje ima u tom postupku, kao i o mogućnosti obraćanja predstavnicima UNHCR-a i drugim organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica te mogućnosti dobivanja besplatne pravne pomoći.
- (3) Tražitelju će se na njegov zahtjev pružiti pravne i postupovne informacije o odobrenju međunarodne zaštite uzimajući u obzir okolnosti konkretnog zahtjeva, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.
- (4) Pravno savjetovanje iz stavka 3. ovoga članka pružaju organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica ili odvjetnici s kojima Ministarstvo sklopi ugovor o provođenju pravnog savjetovanja.
- (5) Pravo na pravno savjetovanje iz stavka 3. ovoga članka ima tražitelj koji ne posjeduje novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard.

Besplatna pravna pomoć

Članak 60.

- (1) Pravo na besplatnu pravnu pomoć u provedbi ovoga Zakona ima tražitelj i stranac u transferu, te ga ostvaruje na temelju vlastitog zahtjeva ako ne posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti.
- (2) Pravna pomoć iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:
 1. pomoć u sastavljanju tužbe,
 2. zastupanje u prvostupanjskom upravnom sporu i
 3. oslobođenje od plaćanja troškova prvostupanjskog upravnog spora.
- (3) Upravni sud odlučuje o pravu na besplatnu pravnu pomoć iz stavka 1. ovoga članka i visini troškova pravne pomoći iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Pružatelji pravne pomoći su odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći u ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.
- (5) Pružatelji pravne pomoći iz stavka 4. ovoga članka dužni su, bez odgode, obavijestiti Ministarstvo o podnošenju tužbe upravnom sudu i datumu uručenja presude upravnog suda. Ako pružatelj pravne pomoći ne postupa u skladu s ovom obvezom, bit će brisan s Liste pružatelja besplatne pravne pomoći sukladno odredbama pravilnika iz članka 93. stavka 1. točke 6. ovog Zakona.

- (6) Sukladno odluci upravnog suda iz stavka 3. ovoga članka troškove pravne pomoći snosi Ministarstvo.

Rad tražitelja

Članak 61.

- (1) Tražitelj stječe pravo na rad protekom roka od 9 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku, ako tražitelj svojim postupanjem nije utjecao na razloge nedonošenja odluke.
- (2) Ministarstvo izdaje potvrdu na zahtjev tražitelja kojom potvrđuje da je tražitelj stekao pravo na rad sukladno stavku 1. ovoga članka.
- (3) Ako tražitelj ne ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo donosi odluku kojom odbija izdavanje potvrde iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Protiv odluke iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može podnijeti tužba upravnom sudu sukladno članku 51. ovoga Zakona u roku od 8 dana od dana dostave odluke.
- (5) Tražitelj ostvaruje pravo na rad bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Isprave tražitelja

Članak 62.

- (1) Ministarstvo će tražitelju izdati iskaznicu tražitelja međunarodne zaštite (u daljnjem tekstu: iskaznica tražitelja) u roku od 3 dana od dana podnošenja zahtjeva. Iskaznica tražitelja potvrđuje pravo boravka u Republici Hrvatskoj sukladno članku 53. ovoga Zakona. Iskaznica tražitelja nije dokaz o identitetu.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka iskaznica tražitelja se neće izdati tražitelju koji je podnio zahtjev na graničnom prijelazu ili tranzitnom prostoru iz članka 42. ovoga Zakona.
- (3) Ministarstvo će članovima obitelji tražitelja iz članka 53. stavka 6. ovoga Zakona izdati iskaznicu tražitelja.
- (4) Iskaznica tražitelja mora se vratiti Ministarstvu po prestanku prava na boravak, sukladno članku 53. ovoga Zakona, radi poništenja iste.
- (5) Tražitelju se može izdati putni list za stranca, sukladno odredbama Zakona o strancima.
- (6) Ministarstvo će strancu u transferu izdati laissez-passer u svrhu primopredaje odgovornoj državi članici Europskog gospodarskog prostora.

Privremeno zadržavanje stranih isprava

Članak 63.

- (1) Ministarstvo može zadržati putnu ili drugu identifikacijsku ispravu tražitelja ako to zahtijevaju razlozi:
 1. utvrđivanja ili provjere identiteta,
 2. zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka Republike Hrvatske.
- (2) Isprava iz stavka 1. ovoga članka zadržava se na vrijeme dok postoje razlozi za njezino zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda.

Glava V.

PRAVA I OBVEZE AZILANTA I STRANCA POD SUPSIDIJARNOM ZAŠTITOM

Prava i obveze azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom

Članak 64.

- (1) Status azila, odnosno status stranca pod supsidijarnom zaštitom stječe se danom uručjenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite.
- (2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na:
 1. boravak u Republici Hrvatskoj,
 2. spajanje obitelji,
 3. smještaj,
 4. rad,
 5. zdravstvenu zaštitu,
 6. obrazovanje,
 7. slobodu vjeroispovijesti,
 8. besplatnu pravnu pomoć,
 9. socijalnu skrb,
 10. pomoć pri integraciji u društvo,
 11. vlasništvo nekretnine sukladno Konvenciji iz 1951., i

12. stjecanje hrvatskog državljanstva sukladno propisima koji reguliraju stjecanje državljanstva.
- (3) Ministarstvo će azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom pružiti opće informacije o pravima i obvezama koje stječe odobrenjem međunarodne zaštite u roku od 8 dana od dana uručenja odluke, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.
- (4) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom dužan je:
1. poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske,
 2. prijaviti prebivalište u roku od 15 dana od uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite,
 3. imati kod sebe dozvolu boravka iz članka 75. ovoga Zakona i dati je na uvid zakonom ovlaštenim osobama,
 4. pohađati tečaj hrvatskog jezika, povijesti i kulture.

Pravo na boravak

Članak 65.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite, a dokazuje se dozvolom boravka.
- (2) Pravo na boravak u Republici Hrvatskoj utvrđuje se odlukom o odobrenju međunarodne zaštite.
- (3) Odluka iz stavka 2. ovoga članka ukinut će se u dijelu koji se odnosi na odobrenje prava na boravak u Republici Hrvatskoj, ako se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom iseli iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od 6 mjeseci, a da o tome prethodno nije obavijestio Ministarstvo.

Pravo na spajanje obitelji

Članak 66.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na spajanje s članovima obitelji iz članka 4. stavka 1. točke 18. ovoga Zakona.
- (2) Maloljetno dijete azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koje nije zasnovalo vlastitu obitelj slijedi pravni položaj zakonskog zastupnika kojem je odobrena međunarodna zaštita, o čemu Ministarstvo donosi odluku.
- (3) Članovi obitelji azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, koji nisu navedeni u stavku 2. ovoga članka, boravak reguliraju sukladno odredbama Zakona o strancima.

- (4) Član obitelji azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji zakonito boravi u Republici Hrvatskoj ostvaruje ista prava kao i azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom, sukladno odredbama članka 64. do 77. ovoga Zakona.
- (5) Član obitelji kod kojeg postoje razlozi za isključenje iz članka 30. i 31. ovoga Zakona te iz razloga zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka Republike Hrvatske nema pravo na spajanje obitelji.
- (6) U slučaju spajanja obitelji azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, koje se provodi sukladno odredbama ovoga Zakona ili Zakona o strancima, za osobu koja ne može pribaviti službene dokumente kojima dokazuje određeni obiteljski odnos, uzet će se u obzir okolnosti na temelju kojih se može procijeniti postoji li takav odnos. Odluka o odbijanju zahtjeva za spajanje obitelji ne može se temeljiti isključivo na činjenici da ne postoje službeni dokumenti kojima se dokazuje određeni obiteljski odnos.

Pravo na smještaj

Članak 67.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na smještaj ako ne posjeduje novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti.
- (2) Pravo na smještaj iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se temeljem zahtjeva azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom.
- (3) Centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom donosi odluku o zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka. Protiv odluke dopuštena je žalba. O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.
- (4) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi dužno je azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom osigurati smještaj najduže 2 godine od dana uručenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite.
- (5) Pravo na smještaj izgubit će azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom koji odbije osigurani smještaj.
- (6) Nakon isteka roka iz stavka 4. ovoga članka, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na smještaj sukladno propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi hrvatskih državljana.
- (7) Sredstva za troškove smještaja iz stavka 4. ovoga članka osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske na pozicijama ministarstva nadležnog za socijalnu skrb.
- (8) Ukoliko centar za socijalnu skrb utvrdi da azilant odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruje prihod, posjeduje imovinu ili ima osobu koja ga uzdržava, rješenjem o priznavanju prava na smještaj iz stavka 3. ovoga članka odredit će se da azilant odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom sudjeluje u plaćanju troškova smještaja sukladno propisu iz članka 93. stavka 3. ovoga Zakona, uplatom sredstava na žiro račun centra za socijalnu skrb na čijem području je smješten.

Pravo na rad

Članak 68.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom može raditi u Republici Hrvatskoj bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.
- (2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih vezano uz zaposlenje, stručno usavršavanje i stjecanje praktičnog radnog iskustva pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.

Zdravstvena zaštita

Članak 69.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu sukladno propisu kojim se uređuje zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita stranaca u Republici Hrvatskoj.
- (2) Troškovi zdravstvene zaštite osobe iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove zdravlja.

Pravo na obrazovanje

Članak 70.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na osnovno, srednje i visoko obrazovanje pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin u skladu s posebnim propisima.
- (2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih sukladno propisima kojima se regulira obrazovanje odraslih pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.
- (3) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruje pravo na priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.
- (4) Za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji iz opravdanih razloga nije u mogućnosti dostaviti potrebnu dokumentaciju kojom dokazuje inozemnu kvalifikaciju provest će se procjena ranije stečenih kompetencija („prior learning“). Procjenu ranije stečenih kompetencija azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom provest će nadležna tijela sukladno propisima kojima se uređuju regulirane profesije i priznavanje inozemne stručne kvalifikacije.
- (5) Odluka o odbijanju zahtjeva za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija ne može se temeljiti isključivo na činjenici da ne postoje službeni dokumenti kojima se dokazuje određena inozemna stručna kvalifikacija.

- (6) Ako azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom ne raspolaže dostatnim novčanim sredstvima, prijevod stranih isprava u svrhu priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija osigurat će se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja.

Pravo na slobodu vjeroispovijesti

Članak 71.

Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom jamči se sloboda življenja i odgoja djece u skladu s njegovim vjerskim uvjerenjima.

Besplatna pravna pomoć

Članak 72.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć ima azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom pod istim uvjetima kao i tražitelj sukladno članku 60. ovoga Zakona u slučaju odluke iz članka 38. stavka 1. točke 2., članka 49. stavka 4. i članka 50. stavka 3. ovoga Zakona.

Pravo na socijalnu skrb

Članak 73.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na socijalnu skrb sukladno propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi hrvatskih državljana.

Učenje hrvatskog jezika, povijesti i kulture

Članak 74.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom obavezan je pohađati tečaj hrvatskog jezika, povijesti i kulture radi uključivanja u hrvatsko društvo.
- (2) U slučaju neispunjenja obveze iz stavka 1. ovoga članka, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom nadoknadit će troškove tečaja ministarstvu nadležnom za obrazovanje.
- (3) Troškovi aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja.

Isprave

Članak 75.

- (1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom podnosi zahtjev za izdavanje dozvole boravka u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta.
- (2) Dozvola boravka azilantu izdaje se na vrijeme od 5 godina.
- (3) Dozvola boravka strancu pod supsidijarnom zaštitom izdaje se na vrijeme od 3 godine.
- (4) Zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 2. i 3. ovoga članka podnosi azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom stariji od 16 godina, a za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom mlađeg od 16 godina zahtjev podnosi zakonski zastupnik ili skrbnik pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.
- (5) Azilant može podnijeti zahtjev za izdavanje putne isprave za azilanta u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta.
- (6) Putna isprava za azilanta izdaje se na vrijeme od 5 godina, sukladno Aneksu Konvencije iz 1951.
- (7) Zahtjev za izdavanje putne isprave za dijete azilanta podnosi zakonski zastupnik ili posebni skrbnik pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin.
- (8) Strancu pod supsidijarnom zaštitom može se izdati posebna putna isprava za stranca sukladno odredbama Zakona o strancima.
- (9) Izdavanje putne isprave azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom odbit će se ako:
 1. izbjegava izvršenje presude u kaznenom postupku,
 2. izbjegava izvršenje dospelje imovinsko-pravne obveze iz bračnog odnosa ili odnosa roditelja i djece, poreznu obvezu ili drugu zakonom utvrđenu imovinsko-pravnu obvezu za koju postoji izvršni naslov,
 3. to zahtijevaju razlozi nacionalne sigurnosti ili zaštite javnog poretka.
- (10) Putna isprava azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom oduzet će se iz razloga navedenih u stavku 9. ovoga članka.
- (11) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom dužan je dozvolu boravka, putnu ispravu za azilanta, posebnu putnu ispravu za stranca vratiti Ministarstvu prestankom međunarodne zaštite odnosno poništenjem odluke kojom je odobrena međunarodna zaštita.

Uključivanje u društvo

Članak 76.

- (1) Postupak uključivanja azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom u društvo obuhvaća postupanja, odnosno ostvarivanja prava iz članka 64. do 77. ovoga Zakona.
- (2) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na pomoć pri uključivanju u društvo najduže 3 godine od uručjenja odluke.
- (3) Pomoć pri uključivanju u društvo obuhvaća:
 1. izradu plana integracije za azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom obzirom na njegove individualne potrebe, znanja, sposobnosti i vještine,
 2. pružanje pomoći azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom radi ostvarivanja izrađenog plana,
 3. nadzor nad izvršenjem plana.
- (4) Ministarstvo provodi aktivnosti iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske provodi koordinaciju rada svih ministarstva, nevladinih organizacija i dugih tijela koja sudjeluju u postupku uključivanja u društvo azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom u okviru Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo i pripadajuće Radne skupine.

Stjecanje hrvatskog državljanstva

Članak 77.

- (1) Ako azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ne može iz objektivnih razloga pribaviti službene isprave zemlje podrijetla potrebne za stjecanje hrvatskog državljanstva, u postupku stjecanja hrvatskog državljanstva uzet će se u obzir službene isprave Republike Hrvatske kao i druge isprave kojima raspolaže, a na temelju kojih se može procijeniti ispunjava li uvjete za stjecanje hrvatskog državljanstva.
- (2) Odluka o odbijanju zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva ne može se temeljiti isključivo na činjenici da nisu podneseni službene isprave države podrijetla iz stavka 1. ovoga članka potrebni za stjecanje hrvatskog državljanstva.

Glava VI.

PRIVREMENA ZAŠTITA

Odobrenje privremene zaštite

Članak 78.

- (1) Privremena zaštita je zaštita odobrena u izvanrednom postupku, u slučajevima masovnog priljeva ili predstojećeg masovnog priljeva raseljenih osoba iz trećih zemalja koje se ne mogu vratiti u zemlju svog podrijetla, osobito ako postoji rizik da zbog tog masovnog priljeva nije moguće učinkovito provesti postupak odobrenja međunarodne zaštite, radi zaštite interesa raseljenih osoba i drugih osoba koje traže zaštitu.
- (2) Raseljenim osobama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se državljani trećih zemalja i osobe bez državljanstva koje su bile prisiljene napustiti područje ili zemlju svog podrijetla, odnosno koji su bili evakuirani, posebice na poziv međunarodnih organizacija, a koji se ne mogu vratiti u trajne i sigurne uvjete života zbog situacije koja prevladava u toj zemlji, uključujući osobe na koje se odnosi članak 1.A Konvencije iz 1951., odnosno drugi međunarodni ili nacionalni akti kojima se omogućava međunarodna zaštita, osobito:
 1. osobe koje su napustile područje oružanih sukoba ili lokalnog nasilja,
 2. osobe koje su u ozbiljnoj opasnosti od, ili su bile žrtve, sustavnog ili općeg kršenja svojih ljudskih prava.
- (3) Masovni priljev iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na veliki broj raseljenih osoba koje dolaze iz određene zemlje ili zemljopisnog područja, bez obzira na to je li njihov dolazak spontan ili organiziran.
- (4) Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o uvođenju privremene zaštite temeljem odluke Vijeća Europske unije o postojanju masovnog priljeva raseljenih osoba.

Trajanje privremene zaštite

Članak 79.

- (1) Najdulje vrijeme trajanja privremene zaštite je 3 godine.
- (2) Privremena zaštita odobrava se na vrijeme od 1 godine.
- (3) Istekom roka iz stavka 2. ovoga članka privremena zaštita može se automatski produžiti na 6 mjeseci najduže do godine dana, osim ako je privremena zaštita prestala sukladno stavku 5. točki 2. ovoga članka.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, privremena zaštita može se još produžiti za najviše godinu dana na temelju odluke Vijeća Europske unije.

(5) Privremena zaštita prestaje:

1. istekom najduljeg dopuštenog vremena trajanja privremene zaštite, ili
2. odlukom Vijeća Europske unije.

Isključenje privremene zaštite

Članak 80.

Privremena zaštita neće se odobriti državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva ako postoje ozbiljni razlozi na temelju kojih se smatra da:

1. je počinio zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti utvrđen odredbama međunarodnih akata,
2. je počinio, poticao ili sudjelovao u počinjenju teškog nepolitičkog kaznenog djela izvan Republike Hrvatske, a prije njegovog dolaska u Republiku Hrvatsku, uključujući i naročito okrutna postupanja čak i ako su počinjena s navodnim političkim ciljem,
3. je počinio djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda, kao što je istaknuto u Preambuli i članku 1. i 2. Povelje Ujedinjenih naroda,
4. postoji osnovana sumnja da predstavlja prijetnju za nacionalnu sigurnost,
5. je pravomoćno osuđen za osobito teško kazneno djelo za koje se prema zakonodavstvu Republike Hrvatske može izreći kazna zatvora u trajanju od 5 godina i duže.

Dragovoljan odlazak

Članak 81.

- (1) Na zahtjev stranca pod privremenom zaštitom ili stranca kojem je prestala privremena zaštita, Ministarstvo će poduzeti odgovarajuće mjere kako bi mu omogućio dragovoljan odlazak u zemlju podrijetla vodeći računa o ljudskom dostojanstvu.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo će razmotriti relevantna izvješća o stanju u zemlji podrijetla te uzeti u obzir ozbiljne humanitarne razloge zbog kojih bi povratak pojedinaca privremeno bio onemogućen ili nerazuman te o tome obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom.
- (3) Stranac iz stavka 1. ovoga članka zadržava prava zajamčena ovim Zakonom do dana povratka u zemlju podrijetla.

Suradnja s drugim tijelima

Članak 82.

Ministarstvo će za vrijeme trajanja privremene zaštite te povratka osoba kojima je prestala privremena zaštita surađivati s drugim državnim tijelima, UNHCR-om, Hrvatskim crvenim križem i drugim organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica.

Prava i obveze stranca pod privremenom zaštitom

Članak 83.

- (1) Stranac pod privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj ima pravo na:
 1. boravak,
 2. iskaznicu,
 3. osnovna sredstva za život i smještaj,
 4. zdravstvenu zaštitu,
 5. osnovno i srednje obrazovanje,
 6. informacije o pravima i obvezama,
 7. rad,
 8. spajanje obitelji, i
 9. slobodu vjeroispovijesti.
- (2) Obveze propisane člankom 52. stavkom 3. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na stranca pod privremenom zaštitom.
- (3) Stranac pod privremenom zaštitom koji tijekom trajanja privremene zaštite podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu ne može koristiti prava tražitelja dok traje privremena zaštita.
- (4) Stranac pod privremenom zaštitom iz stavka 3. ovoga članka kojem nije odobrena međunarodna zaštita ima prava iz stavka 1. ovoga članka u preostalom razdoblju trajanja privremene zaštite.

Pravo na boravak

Članak 84.

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na boravak za vrijeme trajanja privremene zaštite.

Iskaznica stranca pod privremenom zaštitom

Članak 85.

- (1) Strancu pod privremenom zaštitom izdaje se iskaznica na vrijeme od godine dana i može se produžavati sukladno članku 79. stavku 3. i 4. ovoga Zakona, a smatra se dozvolom boravka u Republici Hrvatskoj.
- (2) Stranac pod privremenom zaštitom dužan je iskaznicu iz stavka 1. ovoga članka vratiti Ministarstvu prestankom privremene zaštite.

Pravo na rad

Članak 86.

- (1) Stranac pod privremenom zaštitom može raditi u Republici Hrvatskoj bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.
- (2) Stranac pod privremenom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih vezano uz zaposlenje, stručno usavršavanje i stjecanje praktičnog radnog iskustva.

Zdravstvena zaštita

Članak 87.

- (1) Zdravstvena zaštita stranca pod privremenom zaštitom uključuje hitnu medicinsku pomoć, a za ranjive skupine odgovarajuću medicinsku i drugu pomoć.
- (2) Troškovi zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove zdravlja.

Pravo na obrazovanje

Članak 88.

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na osnovno i srednje obrazovanje te prekvalifikaciju i dokvalifikaciju pod istim uvjetima kao hrvatski državljanin.

Pravo na spajanje obitelji

Članak 89.

- (1) Zahtjev za spajanje obitelji podnosi stranac pod privremenom zaštitom ili član njegove obitelji koji želi doći u Republiku Hrvatsku.
- (2) Članu obitelji koji se spaja sa strancem pod privremenom zaštitom odobrava se privremena zaštita.
- (3) U slučajevima kada članovi obitelji uživaju privremenu zaštitu u različitim državama članicama Europske unije, prilikom spajanja obitelji uzet će se u obzir interesi članova obitelji.

Smještaj stranca pod privremenom zaštitom

Članak 90.

- (1) Za vrijeme trajanja privremene zaštite strancu pod privremenom zaštitom se osigurava odgovarajući smještaj ako ne posjeduje vlastita novčana sredstva.
- (2) Smještaj će se osigurati i strancu kojem je prestala privremena zaštita ako ne posjeduje vlastita novčana sredstva te ga, zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga, nije moguće vratiti u zemlju podrijetla.

Informacije o pravima i obvezama

Članak 91.

Ministarstvo će pisanim putem, u što kraćem roku, obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom o pravima i obvezama na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

Pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Članak 92.

- (1) Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.
- (2) Postupak povodom zahtjeva za međunarodnu zaštitu iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može okončati i nakon prestanka privremene zaštite.

Glava VII.
OVLASTI ZA DONOŠENJE PROPISA I VOĐENJE ZBIRKE PODATAKA

Donošnje propisa

Članak 93.

- (1) Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi:
1. pravilnik o ostvarivanju materijalnih uvjeta prihvata,
 2. odluku o visini novčane pomoći tražiteljima,
 3. odluku o troškovima smještaja u Prihvatilištu,
 4. Kućni red Prihvatilišta,
 5. pravilnik o izgledu obrasca i sadržaju isprava tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom, izgledu obrasca dozvole za preseljenje stranca pod privremenom zaštitom iz jedne države u drugu i laissez-passer za stranca u transferu, te o sadržaju i načinu vođenja zbirke podataka kao i rokovima čuvanja podataka u tim zbirkama,
 6. pravilnik o postupku ostvarivanja i isplate troškova besplatne pravne pomoći i tarifi pruženih usluga pravne pomoći propisane odredbama ovoga Zakona.
- (2) Ministar nadležan za unutarnje poslove uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove donosi odluku kojom utvrđuje listu sigurnih zemalja podrijetla.
- (3) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donosi pravilnik o načinima i uvjetima ostvarivanja prava na smještaj azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom te sudjelovanja azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom u plaćanju troškova smještaja.
- (4) Ministar nadležan za poslove obrazovanja uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donosi:
- odluku o programu učenja hrvatskog jezika, povijesti i kulture za tražitelje međunarodne zaštite, azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom,
 - pravilnik o načinu provođenja programa i provjeri znanja tražitelja međunarodne zaštite, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom radi pristupa obrazovnom sustavu i uključivanja u hrvatsko društvo.
- (5) Vlada Republike Hrvatske na zajednički prijedlog ministarstva za unutarnje poslove i ministarstva za vanjske poslove donosi:
- odluku i program preseljenja državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstava iz trećih država,
 - odluku o načinu i uvjetima prihvata azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom iz drugih država članica Europske unije,

- odluku o načinu i uvjetima prihvata i premještanja određenog broja stranaca pod privremenom zaštitom, radi podijele tereta među državama članicama Europske unije po principu solidarnosti.
- (6) Pravilnike, Kućni red, odluke iz stavaka 1. do 5. ovoga članka nadležni ministri i Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Vođenje zbirke podataka

Članak 94.

- (1) Radi učinkovite kontrole provođenja postupaka propisanih ovim Zakonom Ministarstvo vodi zbirke podataka o:
1. tražiteljima,
 2. azilantima
 3. strancima pod supsidijarnom zaštitom,
 4. strancima pod privremenom zaštitom
 5. iskaznicama tražitelja,
 6. dozvolama boravka azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom
 7. iskaznicama stranaca pod privremenom zaštitom,
 8. putnim ispravama za azilante,
 9. privremeno zadržanim putnim i drugim ispravama,
 10. prijavi ili odjavi prebivalište azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, te prijavi ili odjavi boravišta tražitelja i stranca pod privremenom zaštitom,
 11. izuzetim otiscima prstiju i fotografijama tražitelja i stranaca pod privremenom zaštitom.
- (2) Osobni podaci sadržani u zbirkama podataka iz stavka 1. ovoga članka prikupljaju se, pohranjuju i obrađuju sukladno odredbama propisa kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Glava VIII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 95.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakon dovršit će se prema odredbama Zakona o azilu („Narodne novine“, broj: 79/07., 88/10. i 143/13.).

Članak 96.

Do stupanja na snagu provedbenih propisa koji se donose na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjuju se:

1. Pravilnik o obrascima i zbirkama podataka u postupku azila („Narodne novine“, broj: 36/08, 46/08- ispravak, 10/09, 88/11 i 81/13),
2. Pravilnik o besplatnoj pravnoj pomoći u postupku azila („Narodne novine“, broj: 32/12),
3. Pravilnik o smještaju tražitelja azila, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom („Narodne novine“, broj: 36/08 i 116/11),
4. Pravilnik o visini novčane pomoći tražiteljima azila, azilantima, strancima pod privremenom zaštitom i strancima pod supsidijarnom zaštitom („Narodne novine“, broj: 39/08),
5. Pravilnik o sadržaju zdravstvenoga pregleda tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom („Narodne novine“, broj: 39/08),
6. Pravilnik o načinu provođenja programa i provjeri znanja tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, radi pristupa obrazovnom sustavu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 89/08),
7. Odluka o programu hrvatskog jezika, povijesti i kulture za tražitelje azila i azilante („Narodne novine“, broj: 129/09),
8. Odluka o nastavnom planu i programu hrvatskog jezika za tražitelje azila, azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom starije od 15 godina radi pristupa srednjoškolskom obrazovnom sustavu i sustavu obrazovanja odraslih („Narodne novine“, broj: 100/12),
9. Odluka o Programu učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo („Narodne novine“, broj: 154/14),
10. Odluka o troškovima smještaja u Prihvatilištu za tražitelje azila („Narodne novine“, broj: 49/08).

Članak 97.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o azilu („Narodne novine“, broj: 79/07., 88/10. i 143/13.).

Članak 98.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1. propisuje sadržaj Zakona.

Članak 2. sadrži popis direktiva Europske unije koje se prenose u pravni poredak Republike Hrvatske te popis uredbi Europske unije koje se neposredno primjenjuju.

Članak 3. propisuje na koji način i kada se na tražitelje međunarodne zaštite, azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom primjenjuju drugi zakoni.

Članak 4. definira temeljne pojmove koji se učestalo koriste u Zakonu.

Članak 5. definira rodno značenje izraza koji se koriste u Zakonu.

Članak 6. propisuje načelo zabrane udaljenja ili vraćanja državljanina treće zemlje i stranca bez državljanstva u zemlju gdje bi njegov život ili sloboda bili ugroženi.

Članak 7. propisuju se situacije u kojima postupak odobrenja međunarodne zaštite utječe na postupak predaje odnosno izručenja tražitelja i državljanina treće zemlje i stranca bez državljanstva kada je za njim raspisana međunarodna potraga, Europski uhidbeni nalog. Također je propisan da postupak primopredaje stranca odgovornoj državi članici Europskog gospodarskog prostora ima prednost pred izručenjem trećoj zemlji.

Članak 8. propisuje načelo nekažnjavanja nezakonitog ulaska, što u praksi znači da se državljanina treće zemlje i stranca bez državljanstva neće prekršajno procesuirati ukoliko odmah po ulasku u Republiku Hrvatsku podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu i ako predoči valjane razloge svog nezakonitog ulaska ili boravka.

Članak 9. propisuje primjenu načela cjelovitosti obitelji.

Članak 10. propisuje primjenu načela najboljeg interesa djeteta u postupku odobrenja međunarodne zaštite.

Članak 11. propisuje suradnju Ministarstva unutarnjih poslova s Uredom UNHCR-a i obvezu davanja statističkih podataka te obavijesti o primjeni Konvencije iz 1951. i ostalih propisa koji se odnose na izbjeglice, kao i mogućnost uvida UNHCR-a u konkretan predmet tražitelja.

Članak 12. propisuje da je u postupku odobrenja međunarodne zaštite javnost isključena. Iznimno, ako se tome ne protivi tražitelj na saslušanju može sudjelovati predstavnik UNHCR-a ili druge organizacije koja se bavi zaštitom ljudskih prava odnosno prava izbjeglica.

Članak 13. propisuje uvjete za angažiranje prevoditelje u postupku odobrenja međunarodne zaštite, kao i obveze prevoditelja u navedenom postupku. Namjera je jasno i transparentno propisati kriterije za prevoditelje koji se angažiraju za postupak odobrenja međunarodne zaštite.

Članak 14. propisuje da se postupak odobrenja međunarodne zaštite vodi na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, dok se u slučaju osoba koje ne poznaju hrvatski jezik osigurava prevoditelj. Također, propisano je da je tražitelj tijekom postupka dužan priložiti isprave prevedene na hrvatski jezik, a u slučaju da nema dostatna novčana sredstva, Ministarstvo će snositi troškove prijevoda ukoliko prethodno ocjeni da je isprava od utjecaja na odluku o zahtjevu.

Članak 15. propisuje koje okolnosti tražitelja se uzimaju u obzir pri utvrđivanju postoji li potreba za posebnim postupovnim ili prihvatnim jamstvima. Također, propisuje da se postupak prepoznavanja takvih okolnosti provode kontinuirano tijekom cijelog postupka a provode je za to osposobljeni policijski službenici, službenici Ministarstva i drugih nadležnih tijela.

Članak 16. propisuje način sudjelovanja djeteta u postupku odobrenja međunarodne zaštite pri čemu se uzima u obzir najbolji interesi djeteta.

Članak 17. propisuje kada će se djetetu bez pratnje postaviti posebni skrbnik, koja je uloga posebnog skrbnika u postupku te slučajeve kada dijete bez pratnje može samostalno

sudjelovati u postupku. Također, propisuje da postupak povodom zahtjeva djeteta bez pratnje vodi službena osoba obučena za rad s djecom. Propisuje se i da se postupak rješava u najkraćem mogućem roku te da se na dijete bez pratnje neće primjenjivati ubrzani postupak i postupak na granici i tranzitnom području, osim ako se radi o naknadnom zahtjevu, odnosno dijete bez pratnje predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske ili dolazi iz sigurne treće zemlje podrijetla.

Članak 18. propisuje postupanje u slučaju sumnje u starosnu dob djeteta bez pratnje, pri tome se prednost daje nemedicinskim metodama, a tek ako su one nedovoljne provodi se medicinsko ispitivanje. Za medicinsku procjenu dobi propisane su samo tri vrste ispitivanja za koje postoje studije o neškodljivosti na ljudski organizam. Medicinsku procjenu starosne dobi provode stručnjaci, uz prethodnu suglasnost djeteta bez pratnje i njegovog posebnog skrbnika. Neopravdano uskraćivanje suglasnosti ima za posljedicu da će se tražitelj smatrati punoljetnim. Dijete bez pratnje i posebni skrbnik moraju biti pismeno obaviješteni o načinu pregleda koji se predlaže, njegovim mogućim posljedicama na zdravlje, posljedicama rezultata ispitivanja na njegov zahtjev i posljedicama uskraćivanja suglasnosti da se medicinsko ispitivanje provede. U slučaju da i nakon provedenog ispitivanja postoji sumnja u starosnu dob djeteta bez pratnje primijenit će se institut blagodatni sumnje. Trošak medicinskog ispitivanja snosi Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 19. propisuje način i uvjete prikupljanja, razmijene i korištenja osobnih i drugih podataka o tražiteljima. Osobni i drugi podaci prikupljeni tijekom postupka odobrenja međunarodne zaštite predstavljaju službeno neobjavljive podatke i neće se dostaviti zemlji podrijetla tražitelja ili drugim tijelima koja ne sudjeluju u postupku. Propisuje iznimku kada se određeni podaci o tražitelju mogu dostaviti zemlji podrijetla i tijelima treće zemlje koje primjenjuje Konvenciju iz 1951. Ovaj članak je u skladu s Uredbom (EU) br. 604/2013 kao i Uredbom (EU) br. 603/2013 koja je temelj za pretragu otisaka prstiju u Centralnoj jedinici Eurodac sustava.

Članak 20. propisuje uvjete za priznavanje azila u Republici Hrvatskoj, državljanima treće zemlje ili osobama bez državljanstva koji su proganjani zbog rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini te političkog mišljenja.

Članak 21. propisuje uvjete za priznavanje supsidijarne zaštite. Ova zaštita se priznaje tražitelju koji ne ispunjava uvjete za priznavanje azila, a povratkom u zemlju podrijetla bio bi izložen trpljenju ozbiljne nepravde, kao što je smrtna kazna, smaknuće, mučenje, nečovječno postupanje i kažnjavanje te ozbiljna prijetnja životu civilnog stanovništva zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog i unutarnjeg sukoba.

Članak 22. detaljnije uređuje razloge proganjanja na kojima se može temeljiti osnovani strah od proganjanja radi priznavanja azila.

Članak 23. detaljnije uređuje djela proganjanja, odnosno propisuje u kojim se oblicima proganjanje može manifestirati i koji stupanj ozbiljnosti mora poprimiti kako bi se strah od proganjanja smatrao osnovanim.

Članak 24. propisuje primjenu načela „sur place“, odnosno da se u svrhu odobrenja međunarodne zaštite osnovani strah od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde može temeljiti na događajima i/ili aktivnostima koji su se dogodili nakon što je tražitelj napustio zemlju podrijetla, ukoliko se zbog nastalog stanja ne mogu vratiti u zemlju podrijetla. Također, propisano je da tražiteljeve aktivnosti koje je namjerno poduzeo samo kako bi mu se odobrila međunarodna zaštita, nakon što mu je prethodni zahtjev odbijen, neće se smatrati osnovanim strahom od proganjanja ili trpljenje ozbiljne nepravde.

Članak 25. propisuje da počinitelji proganjanja ili ozbiljne nepravde mogu biti državna tijela, stranke ili organizacije, odnosno nedržavni subjekti koji kontroliraju značajan dio državnog područja.

Članak 26. propisuje da osim državnih tijela zaštitu u zemlji podrijetla mogu pružiti stranke ili organizacije koje kontroliraju značajan dio državnog područja te način na koji se procjenjuje njihova mogućnost pružanja zaštite. Također, propisuje se što se smatra učinkovitom zaštitom.

Članak 27. propisuje uvjete kada je moguće primijeniti institut preseljenja tražitelja u sigurni dio zemlje podrijetla.

Članak 28. propisuje dužnost tražitelja na suradnju s Ministarstvom kao i koje je sve činjenice i okolnosti Ministarstvo dužno uzeti u obzir prilikom procjene zahtjeva za odobrenje međunarodne zaštite (činjenice koje se odnose na zemlju podrijetla, osobne prilike tražitelja, činjenice o proganjanju, rizik povratka, mogućnost dobivanja zaštite zemlje u kojoj može dokazati državljanstvo).

Članak 29. propisuje načelo „blagodat sumnje“ odnosno uvjete za ispunjenje temeljem kojih će se iskaz tražitelja koji nije potkrijepljen materijalnim ili drugim dokazima, smatrati vjerodostojnim. Uvjeti moraju biti kumulativno ispunjeni.

Članak 30. propisuje razloge za isključenje, odnosno razloge zbog kojih se tražitelju neće priznati azil iako mu prijeti proganjanje u zemlji podrijetla. Razlozi se odnose na postojanje zaštite UN-a, ako ima odobren boravak u zemlji koja mu priznaje ista prava kao i svojim državljanima, počinjenje ili poticanje zločina protiv mira, čovječnosti ili ratnog zločina, teških nepolitičkih kaznenih djela te djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima UN-a.

Članak 31. propisuje razloge zbog kojih se tražitelju neće priznati supsidijarna zaštita, iako ispunjava uvjete. Razlozi se odnose na počinjenje ili poticanje zločina, teških kaznenih djela i djela koja su suprotna ciljevima i načelima UN-a te ako tražitelj predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske. Također je propisano što se smatra pod teškim kaznenim djelom u smislu ovoga Zakona.

Članak 32. propisuje tijela nadležna za odlučivanje o zahtjevu za međunarodnu zaštitu. U prvom stupnju je nadležno Ministarstvo unutarnjih poslova, u drugom stupnju upravni sud.

Članak 33. propisuje gdje i na koji način se izražava namjera od koje se stječe status tražitelja međunarodne zaštite. Rok za registraciju statusa je najkasnije 3 radna dana od izražene namjere, odnosno 6 radnih dana ako je namjera izražena pred tijelom koje nije nadležno za registraciju. Tijela pred kojim je namjera izražena utvrđuju okolnosti vezano za identitet, pravce putovanja od zemlje podrijetla do Republike Hrvatske, način dolaska, i izuzimaju otiske prstiju u svrhu provedbe Uredbe (EU) br. 603/2013 i Uredbe (EU) br. 604/2013. i fotografiraju tražitelja. Propisana je i dužnost svakog tražitelja starijeg od 14 godina da otiske prstiju. Također, otisci prstiju se mogu izuzeti i bez privole. Propisana je i iznimka priznavanja statusa tražitelja u slučaju kada mu se ne mogu izuzeti otisci prstiju zbog medicinskih ili drugih razloga na koje državljanin treće zemlje ili stranac bez državljanstva nije utjecao.

Članak 34. propisuje da se zahtjev za međunarodnu zaštitu podnosi u Prihvatilištu za tražitelje u roku od 15 dana od registracije statusa u evidencijama Ministarstva. Iznimno, moguće je podnošenje zahtjeva izvan Prihvatilišta, ako tražitelj ne može pristupiti Prihvatilištu zbog zdravstvenih ili drugih opravdanih razloga.

Članak 35. propisuje način i uvjete saslušanja tražitelja međunarodne zaštite kroz ispitni postupak u kojem mu se daje mogućnost da se izjasni o svim relevantnim činjenicama i okolnostima zbog kojih traži zaštitu. Ako je moguće i opravdano, tražitelju će se osigurati službena osoba istog spola. Propisuje obvezu tražitelja da istinito odgovara na pitanja te iznese sve raspoložive dokaze, da osobno prisustvuje saslušanju i odgovara na pitanja. Nadalje, propisuje da se u slučaju potrebe saslušanje može obaviti više puta. Također, propisuje i uvjete pod kojim saslušanje iznimno može biti izostavljeno (ako se na temelju dostupnih dokaza može odobriti međunarodna zaštita, tražitelja se ne može saslušati zbog trajnih okolnosti na koje sam nije utjecao i prilikom razmatranja dopuštenosti naknadnog

zahtjeva). Ukoliko se radi o razlogu kada tražitelja ne može biti saslušan zbog trajnih okolnosti na koje sam nije utjecao, omogućit će mu se kao i njegovim članovima obitelji podnošenje relevantnih dokaza i izjava.

Članak 36. propisuje način dostave pismena tražitelju kao i rok kada se smatra da je dostava izvršena oglašavanjem na oglasnoj ploči.

Članak 37. propisuje da se odlukom o zahtjevu odnosno odlukom o prestanku ili poništenju međunarodne zaštite odlučuje i o mjeri povratka u zemlju podrijetla sukladno Zakonu o strancima.

Članak 38. propisuje vrste odluka koje Ministarstvo može donijeti prilikom odlučivanja o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu te koji zahtjevi mogu biti prioritetno riješeni. Prioritetno mogu biti riješeni zahtjevi za koje se može na temelju dostupnih dokaza donijeti odluka kojom se odobrava zaštita.

Članak 39. propisuje slučajeve u kojima se postupak za odobrenje međunarodne zaštite obustavlja. Ministarstvo će po službenoj dužnosti obustaviti postupak ako se tražitelj ne pojavi u Prihvatilištu radi podnošenja zahtjeva ili izbjegava podnošenje zahtjev za međunarodnu zaštitu. Također, Ministarstvo u određenim slučajevima (izbjegavanje saslušanja i samovoljno napuštanje Prihvatilištima) može odbiti zahtjev tražitelja, ako na temelju utvrđenih činjenica i okolnosti ocjeni da nisu ispunjeni uvjeti međunarodne zaštite.

Članak 40. propisuje da se o zahtjevu za međunarodnu zaštitu mora odlučiti najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja urednog zahtjeva. Također, propisano je da se rok za rješavanje zahtjeva, ukoliko je na zahtjev primijenjena Uredba (EU) br. 604/2013, računa od dana kada je utvrđena odgovornost Republike Hrvatske, odnosno od dana primopredaje tražitelja na teritoriju Republike Hrvatske kada je druga država članica primjenom Uredbe utvrdila odgovornost Republike Hrvatske za razmatranje zahtjeva. Nadalje propisuje iznimke kada se rok za odlučivanje o zahtjevu može produžiti te obvezu o obavještanju tražitelja i Europske komisije o razlozima produženja tog roka, sukladno Direktivi 2013/32/EU. Propisan je i krajnji rok za odlučivanje od najviše 21 mjeseca također u skladu s navedenom Direktivom.

Članak 41. propisuje rok za provođenje ubrzanog postupka i razloge zbog kojih se može odlučiti u ubrzanom postupku, pri tome ne dovodeći u pitanje pravo na pristup postupku i cjelovito ispitivanje zahtjeva. U svrhu učinkovitosti i ekonomičnosti postupka, pod uvjetima propisanim ovim člankom propisan je kraći rok za odlučivanje o zahtjevu. Tužba upravno sudu na odluke u ubrzanom postupku nema suspenzivni učinak.

Članak 42. propisuje u kojim slučajevima tražitelja međunarodne zaštite, koji ne ispunjava uvjete za ulazak u Republiku Hrvatsku se neće pustiti u državu, već će biti smješten u tranzitnim centrima za vrijeme dok se razmatra njegov zahtjev za međunarodnu zaštitu. Propisuje se rok od 28 dana u kojem se zahtjev na granici ili u tranzitnom prostoru mora riješiti, u protivnom tražitelju se mora omogućiti ulazak na teritorij. Protiv odluke nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor tužbom upravnom sudu u roku od 5 dana. Zbog kratkoće rokova propisuje se i rok za dostavu spisa predmeta upravnom sudu u roku od 8 dana kao i rok za donošenje presude također od 8 dana.

Članak 43. propisuje slučajeve odbacivanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili naknadnih zahtjeva.

Članak 44. propisuje uvjete i način primjene instituta sigurne zemlje podrijetla. Propisano je da ministar unutarnjih poslova uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove donosi listu sigurnih zemalja podrijetla, kao i obveza Ministarstva da je dužno o listi sigurnih zemalja podrijetla obavijestiti Europsku komisiju te istu po potrebi revidirati. Propisani su uvjeti pod kojim se može na određenu osobu primijeniti institut sigurne zemlje podrijetla, odnosno ako je moguće utvrditi da je tražitelj državljanin te zemlje ili je tamo imao prethodno boravište kao osoba bez državljanstva te ako nije vjerodostojno obrazložio zbog

kojih razloga se u njegovom konkretnom slučaju institut sigurne zemlje podrijetla ne može primijeniti. Institut sigurne zemlje podrijetla razlog je za odbijanje zahtjeva u ubrzanom postupku. Tražitelj međunarodne zaštite bit će prije donošenja odluke obaviješten o primjeni ovog instituta kako bi mu se omogućilo osporavanje navedene primjene.

Članak 45. propisuje uvjete i način primjene instituta sigurne treće zemlje, na način da se treća zemlja može smatrati sigurnom ako se utvrditi da je tražitelj u njoj siguran od proganjanja i trpljenja ozbiljne nepravde, kao i da ona primjenjuje načelo non-refoulement te može pružiti zaštitu u smislu Konvencije iz 1951. Institut se primjenjuje na svaki zahtjev pojedinačno ako se utvrdi da postoji veza između tražitelja i te zemlje te se može razumno očekivati da u njoj zatraži međunarodnu zaštitu. Primjena ovog instituta razlog je za odbacivanje zahtjeva. U slučaju da sigurna treća zemlja odbije prihvatiti stranca, osnovanost zahtjev će se ispitati u Republici Hrvatskoj. Propisuje se i obveza Ministarstva da redovito obavještava Europsku komisiju o zemljama na koje je primijenjen ovaj institut.

Članak 46. propisuje uvjete i način primjene instituta europske sigurne treće zemlje. Primjena ovog instituta razlog je za odbacivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu obzirom na osobne okolnosti tražitelja. Propisuje se i obveza Ministarstva da redovito obavještava Europsku komisiju o zemljama na koje je primijenjen ovaj institut.

Članak 47. propisuje uvjete pod kojim će se ponovna namjera za podnošenje zahtjeva smatrati naknadnim zahtjevom te kada se smatra da je on dopušten. Nadalje, u cilju sprječavanja zlouporabe postupka, kao i odgode transfera stranca u odgovornu državu članicu utvrđenu sukladno Uredbi (EU) br. 604/2013, sukladno Direktivi 2013/32/EU naknadni zahtjev podnesen u Republici Hrvatskoj se smatra nedopuštenim a razmatrat će se u odgovornoj državi članici. Svrha naknadnog zahtjeva je da se na ovaj način ubrza postupak odlučivanja povodom višestrukog izražavanja namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Članak 48. propisuje mogućnost preseljenja iz treće zemlje u Republiku Hrvatsku određenog broja državljana treće zemlje ili osoba bez državljanstva koji ispunjavaju uvjete za odobrenje međunarodne zaštite. Također, propisuje se i mogućnost prihvata određenog broja osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom iz drugih država članica po principu solidarnosti. Odluku o preseljenju i prihvatu donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva i ministarstva nadležnog za vanjske poslove. Takvim osobama bit će priznat azil ili supsidijarna zaštita.

Članak 49. propisuje razloge prestanka međunarodne zaštite koja obuhvaća azil i supsidijarnu zaštitu. U slučaju kada je razlog prestanka međunarodne zaštite prestanak okolnosti zbog kojih je odobrena međunarodna zaštita, a koje su značajne i stalne prirode, Ministarstvo će prije donošenja odluke o ukidanju statusa o tome obavijestiti azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, kako bi se o istom izjasnili. Također, propisuje i razloge zbog kojih međunarodna zaštita prestaje po sili zakona.

Članak 50. propisuje razloge poništenja međunarodne zaštite jer je naknadno utvrđeno da postoje razlozi za isključenje od azila ili supsidijarne zaštite ili ako se utvrdi da je status odobren temeljem pogrešno iznesenih ili izostavljenih činjenica, lažnim prikazivanjem bitnih činjenica i okolnosti, korištenjem nevjerodostojnih isprava i drugih dokumenata ili ako osoba predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak Republike Hrvatske.

Članak 51. propisuje pravo na pravni lijek i postupak pred upravnim sudom. Posebno se propisuju slučajevi kada tužba upravnom sudu ne odgađa izvršenje rješenja, kao i kada tužba ne može sadržavati zahtjev za odgodnim učinkom rješenja. Također je propisano da žalba na presudu upravnog suda ne odgađa izvršenje rješenja kako bi se spriječilo odugovlačenje postupka i zlouporaba prava na besplatnu pravnu pomoć, što je u skladu i s Direktivom 2013/32/EU.

Članak 52. propisuje koja prava ima tražitelj međunarodne zaštite, odnosno da ima pravo na boravak, osiguranje odgovarajućih materijalnih uvjeta prihvata, zdravstvenu zaštitu, osnovno i srednje obrazovanje, informacije, pravno savjetovanje, besplatnu pravnu pomoć, slobodu vjeroispovijesti, rad i isprave. Također, propisuje i obveze tražitelja (poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske, surađivati s državnim tijelima te postupati po njihovim mjerama i uputama, podvrgnuti se provjeri i utvrđivanju identiteta, podvrgnuti se zdravstvenom pregledu, poštivati Kućni red Prihvatilišta, odazvati se pozivu Ministarstva za saslušanje te surađivati tijekom cijelog postupka, ostati na području Republike Hrvatske za vrijeme trajanja postupka, javiti promjenu boravišta Ministarstvu u roku od 2 dana od promjene, pridržavati se uputa i mjera Ministarstva o ograničenju slobode kretanja). Ukoliko je tražitelj predmet primjene Uredbe (EU) br. 604/2013, navedena prava tražitelja ima do izvršenja transfera u odgovornu državu članicu. Također, propisano je da su sva prava tražitelja vezana za pravo na boravak u Republici Hrvatskoj, što znači da prestankom prava na boravak tražitelj gubi i sva ostala prava, osim prava na besplatnu pravnu pomoć.

Članak 53. propisuje pravo na boravak tražitelja međunarodne zaštite i članova njegove obitelji od dana izražavanja namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do izvršnosti odluke o zahtjevu. Obzirom na Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima, želi se postići svrha da se spriječe zloporabe sudskog postupka samo kako bi se spriječilo udaljenje tražitelja u zemlju podrijetla, kao i veliki troškovi upravnog spora i besplatne pravne pomoći. Tako je propisano da tražitelj čiji je naknadni zahtjev nedopušten ima pravo boravka do izvršnosti odluke o odbacivanju naknadnog zahtjeva, a svakim daljnjim podnošenjem naknadnog zahtjeva gubi pravo boravka. Također i tražitelj koji je u postupku izručenja ili predaje nema pravo na boravak u Republici Hrvatskoj. Stranac u postupku transfera u odgovornu državu članicu sukladno Uredbi (EU) br. 604/2013 ima pravo na boravak do izvršenja transfera.

Članak 54. propisuje uvjete i način ograničenja slobode kretanja tražitelja i stranaca u postupku transfera u odgovornu državu članicu te maksimalni rok za ograničenje slobode kretanja. Sloboda kretanja ograničava se propisanim mjerama koje se mogu izreći nakon individualne procjene postojanja rizika od bijega. Mjera ograničenja slobode kretanja smještajem u prihvatni centar za strance izriče se ako se procjeni da se drugim mjerama ne može postići svrha ograničenja slobode kretanja. Djetetu bez pratnje ograničenje slobode kretanja smještajem u prihvatni centar za strance, moguće je samo kada je krajnje nužno. O ograničavanju slobode kretanja Ministarstvo, policijska uprava odnosno policijska postaja donosi odluku, vrstu mjera i njihovo trajanje razmjerno svrsi ograničenja. Protiv odluke može se pokrenuti upravni spor tužbom upravnom sudu u roku od 8 dana, a tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 55. propisuje što se podrazumijeva pod materijalnim uvjetima prihvata (smještaj u Prihvatilištu, hrana, odjeća, troškovi javnog prijevoza za potrebe postupka odobrenja međunarodne zaštite i novčana pomoć). Ministarstvo odlučuje o vrsti, odnosno o rasporedu smještaja u Prihvatilištu iako tražitelj može boraviti i na privatnoj adresi, ali o svom trošku. Također se propisuje iz kojih razloga se materijalni uvjeti prihvata mogu ograničiti ili potpuno uskratiti što je povezano s pravom na boravak. Propisano je da ministar odlukom određuje visinu novčane pomoći, a o pravu na novčanu pomoć odluku donosi Prihvatilište. O ograničenju ili potpunom uskraćivanju materijalnih uvjeta prihvata odluku donosi Prihvatilište razmjerno svrsi koja se želi postići i vodeći računa o dostojanstvenom životnom standardu. Tako se materijalni uvjeti prihvata uskraćuju tražitelju međunarodne zaštite koji nema pravo na boravak. Propisano je i da Ministarstvo ima pravo zahtijevati povrat troškova smještaja i troškova za nastalu materijalnu štetu u slučaju kršenja Kućnog reda Prihvatilišta. Svrha je spriječiti iskorištavanje prava na materijalne uvjete prihvata kao i oštećivanje inventara Prihvatilišta.

Članak 56. propisuje da je Prihvatište ustrojstvena jedinica Ministarstva. Nadalje, propisuje da UNHCR, Hrvatski crveni križ i druge organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica ili humanitarnim radom mogu uz suglasnost MUP-a u Prihvatištu voditi odgojne, obrazovne i slične programe. Pravila boravka u Prihvatištu propisuju se Kućnim redom Prihvatišta, koji donosi ministar unutarnjih poslova. Tražitelj može izbivati iz Prihvatišta duže od 24 sata samo uz prethodno odobrenje Prihvatišta, a o uskrati odobrenja Prihvatište donosi odluku na koju tražitelj ima pravo tužbe. Na prijedlog ministra unutarnjih poslova, Vlada Republike Hrvatske odredit će pravnu osobu u državnom vlasništvu koja će pružati usluge zaštite osoba i imovine u Prihvatištu.

Članak 57. propisuje opseg zdravstvene zaštite tražitelja međunarodne zaštite u smislu da obuhvaća hitnu medicinsku pomoć te neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja. Tražiteljima međunarodne zaštite kojima su potrebna posebna postupovna odnosno prihvatna jamstva (osobito žrtvama mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja) pružit će se odgovarajuća zdravstvena zaštita obzirom na specifično stanje ili posljedice prouzročene navedenim djelima. Ministarstvo nadležno za poslove zdravlja dužno je osigurati zdravstveni pregled te zdravstvenu zaštitu tražiteljima međunarodne zaštite.

Članak 58. propisuje pravo na osnovno i srednje školovanje djeteta tražitelja pod istim uvjetima kao državljani Republike Hrvatske. Pravo na školovanje ostvarit će se u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Tražitelju koji ne poznaje hrvatski jezik omogućit će se pohađanje pripreme ili dopunske nastave kao i učenje hrvatskog jezika. Ovo pravo ima i tražitelj koji je tijekom svog obrazovanja postao punoljetan.

Članak 59. razrađuje pravo na informacije općenito o postupku odobrenja međunarodne zaštite državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva zadržanom u prihvatnom centru, na graničnom prijelazu ili tranzitnom prostoru zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda koji bi želio izraziti namjeru. Pravo na informacije o provođenju postupka, pravima i obvezama te mogućnost obraćanja predstavnicima UNHCR-a i drugim organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica tražitelj ostvaruje u roku od 15 dana od izražene namjere. Također, tijekom postupka odobrenja međunarodne zaštite tražitelj, koji ne posjeduje novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti, ima pravo i na pravno savjetovanje vezano za njegov konkretni zahtjev. Pravno savjetovanje će pružiti organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica i odvjetnici s kojima Ministarstvo sklopi ugovor. Propisano je da se informacije i pravno savjetovanje obavlja na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da tražitelj razumije i na kojem može komunicirati.

Članak 60. propisuje uvjete i način ostvarivanja prava na besplatnu pravnu pomoć tražitelja međunarodne zaštite, opseg, te tko može biti pružatelj besplatne pomoći i tko odlučuje o pravu na besplatnu pravnu pomoć. Pravo na besplatnu pravnu pomoć je ograničeno samo na prvostupanjski upravni spor. Troškove besplatne pravne pomoći snosi Ministarstvo. Propisuje se i obveza pružatelja besplatne pravne pomoći da bez odgode obavijeste Ministarstvo o podnošenju tužbe upravnom sudu i datumu uručjenja presude. Svrha je da se u praksi omogući Ministarstvu da za ovu činjenicu sazna pravodobno radi pravovremenog evidentiranja statusa u evidencijama Ministarstva te provođenja mogućih daljnjih mjera u cilju povratka odbijenih tražitelja u zemlju podrijetla ili drugu zemlju koja ga prihvati prihvatiti.

Članak 61. propisuje da tražitelj međunarodne zaštite ostvaruje pravo na rad, ako u roku od 9 mjeseci od podnošenja zahtjeva Ministarstvo nije donijelo odluku povodom zahtjeva, a na razloge nedonošenja odluke nije utjecao sam tražitelj. Pravo na rad ostvaruje se sukladno propisima koji reguliraju rad stranaca u Republici Hrvatskoj. Tražitelj međunarodne zaštite može u Republici Hrvatskoj raditi do izvršnosti odluke o zahtjevu. Ministarstvo mu izdaje potvrdu da je stekao pravo na rad odnosno odluku o odbijanju izdavanja potvrde ako nisu ispunjeni uvjeti.

Članak 62. propisuje da će Ministarstvo tražitelju međunarodne zaštite izdati iskaznicu najkasnije u roku od 3 dana od podnošenja zahtjeva koja služi kao dozvola boravka. Iskaznica vrijedi do izvršnosti odluke o zahtjevu. Propisana je iznimka za izdavanje iskaznice, u smislu da se iskaznica neće izdati tražitelju čiji postupak se vodi na granici ili u tranzitnom prostoru. Naime, u ovom slučaju tražitelji nemaju pravo ulaska na teritorij Republike Hrvatske i rok za donošenje odluke je 28 dana. Također, tražitelju se može izdati i putni list za stranca. Osim tražitelju, strancu koji se nalazi u postupku transfera u odgovornu državu članicu, sukladno Uredbi (EU) br. 604/2013 Ministarstvo izdaje laissez-passer ispravu samo u svrhu transfera.

Članak 63. propisuje mogućnost Ministarstva da zadrži putnu ili drugu identifikacijsku ispravu tražitelja međunarodne zaštite ako to zahtijevaju razlozi zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka, odnosno radi utvrđivanja ili provjere identiteta. Propisana je i obveza izdavanja potvrde o privremenom zadržavanju isprava, a isprava se zadržava na vrijeme dok postoje razlozi.

Članak 64. propisuje prava i obveze azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom. Također, propisuje i obvezu Ministarstva da u roku od 8 dana od uručjenja odluke obavijesti azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom o pravima i dužnostima koje stječe odobrenjem međunarodne zaštite. Nadalje, propisane su i obveze azilanta i stranaca pod supsidijarnom zaštitom.

Članak 65. propisuje pravo na boravak azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom od dana uručjenja odluke o odobravanju zaštite, koja se dokazuje dozvolom boravka. Također, propisuje pod kojim uvjetima se azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom može ukinuti pravo na boravak u Republici Hrvatskoj.

Članak 66. propisuje pravo na spajanje članova obitelji s azilantom i strancem pod supsidijarnom zaštitom, te koji status će steći član obitelji. Također, propisano je da članovi obitelji nemaju pravo na spajanje obitelji ako postoje razlozi za isključenje azila ili supsidijarne zaštite, te razlozi zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka.

Članak 67. propisuje da azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na smještaj na teret Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi dvije godine od dana uručjenja odluke o odobrenju međunarodne zaštite, ako ne posjeduje novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti. Nakon proteka roka od dvije godine ima pravo na smještaj sukladno propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi hrvatskih državljana. Pravo na smještaj ostvaruje se temeljem zahtjeva azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom, a odluku o tome u prvom stupnju donosi centar za socijalnu skrb. Odluku povodom žalbe donosi ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.

Članak 68. propisuje pravo na rad azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada sukladno Zakonu o strancima.

Članak 69. propisuje zdravstvenu zaštitu azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom sukladno propisu kojim se uređuje zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita stranaca u Republici Hrvatskoj.

Članak 70. propisuje pravo na obrazovanje azilanta i stranaca pod supsidijarnom zaštitom pod istim uvjetima kao i hrvatski državljani. Također, propisano je pravo na priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija, kao i procjena ranije stečenih kvalifikacija.

Članak 71. propisuje pravo na slobodu vjeroispovijesti.

Članak 72. propisuje pravo na besplatnu pravnu pomoć azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom, u slučaju prestanka ili poništenja azila ili supsidijarne zaštite, ili odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u dijelu kojim se odbija azil a priznaje supsidijarna zaštita.

Članak 73. propisuje pravo na socijalnu skrb azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom sukladno propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi hrvatskih državljana.

Članak 74. propisuje obvezu azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom na pohađanje tečaja hrvatskog jezika, povijesti i kulture radi uključivanja u hrvatsko društvo. U slučaju

neispunjenja obveze pohađanja tečaja hrvatskog jezika, povijesti i kulture, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom su dužni nadoknaditi troškove tečaja.

Članak 75. propisuje koje isprave se izdaju azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom, te vrijeme na koje se izdaju. Također, propisuje kada će se odbiti izdavanje putne isprave za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom.

Članak 76. propisuje što obuhvaća postupak uključenja azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom u društvo, tko ga provodi te da je koordinacijsko tijelo za postupak uključivanja u društvo Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske.

Članak 77. propisuje postupak stjecanja hrvatskog državljanstva kada azilant ili stranca pod supsidijarnom zaštitom iz objektivnih razloga nisu u mogućnosti pribaviti službene dokumente zemlje podrijetla.

Članak 78. propisuje karakter privremene zaštite koja se odobrava u slučajevima masovnog priljeva ili predstojećim slučajevima raseljenih osoba iz trećih zemalja koji se ne mogu vratiti u zemlju podrijetla, osobito ako zbog masovnog priljeva nije moguće učinkovito provesti postupak odobrenja međunarodne zaštite. Definiraju se pojmovi raseljenih osoba i masovni priljev.

Članak 79. propisuje se maksimalno trajanje privremene zaštite od tri godine, te da se privremena zaštita odobrava na vrijeme od jedne godine uz mogućnost produžetka do godine dana te razlozi prestanka privremene zaštite. Propisana je i iznimka kada se privremena zaštita može produžiti za još godinu dana na temelju odluke Vijeća Europske unije.

Članak 80. propisuje razloge za isključenje privremene zaštite.

Članak 81. propisuje da će se strancima pod privremenom zaštitom omogućiti dragovoljni odlazak u zemlju podrijetla te će ih se informirati o sigurnosnom stanju u toj zemlji.

Članak 82. propisuje suradnju Ministarstva, tijekom uspostave i trajanja privremene zaštite te povratka osoba kojima je prestala zaštita, s drugim državnim tijelima, UNHCR-om i ostalim organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica.

Članak 83. propisuje prava koja ima stranac kojem je odobrena privremena zaštita u Republici Hrvatskoj (boravak, osnovna sredstva za život i smještaj, zdravstvena zaštita, osnovno i srednje obrazovanje, rad, spajanje obitelji, pravo na informacije o pravima i obvezama i sloboda vjeroispovijesti). Propisuje da se na strance pod privremenom zaštitom na odgovarajući način primjenjuju obveze tražitelja međunarodne zaštite propisane člankom 52. Zakona.

Članak 84. propisuje pravo na boravak stranca pod privremenom zaštitom.

Članak 85. propisuje pravo stranca pod privremenom zaštitom na iskaznicu koja se smatra dozvolom boravka.

Članak 86. propisuje pravo na rad stranaca pod privremenom zaštitom.

Članak 87. propisuje pravo na zdravstvenu zaštitu stranca pod privremenom zaštitom.

Članak 88. propisuje da stranaca pod privremenom zaštitom ima pravo na osnovno i srednje obrazovanje te prekvalifikaciju i dokvalifikaciju pod istim uvjetima kao hrvatski državljanin.

Članak 89. propisuje pravo na spajanje članova obitelji s strancem pod privremenom zaštitom.

Članak 90. propisuje smještaj stranaca pod privremenom zaštitom.

Članak 91. propisuje da će Ministarstvo pismeno obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom o pravima i obvezama na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

Članak 92. propisuje da stranac pod privremenom zaštitom ima pravo podnijeti zahtjev za međunarodnu zaštitu. Stranac koji tijekom trajanja privremene zaštite podnese zahtjev ne može koristiti prava tražitelja za vrijeme trajanja privremene zaštite, a razmatranje zahtjeva za

međunarodnu zaštitu Ministarstvo može okončati i po isteku privremene zaštite.

Članak 93. propisuje ovlasti za donošenje propisa relevantnih za provedbu ovog Zakona te rok za donošenje propisa.

Članak 94. propisuje zbirke podataka koje je dužno voditi Ministarstvo unutarnjih poslova na temelju ovoga Zakona (o tražiteljima međunarodne zaštite, azilantima, strancima pod supsidijarnom zaštitom, strancima pod privremenom zaštitom, iskaznicama tražitelja, dozvolama boravka azilanata, dozvolama boravka stranca pod supsidijarnom zaštitom, iskaznicama stranaca pod privremenom zaštitom, putnim ispravama za azilante, privremeno zadržanim putnim i drugim ispravama, prijavi ili odjavi prebivališta azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom i prijavi ili odjavi boravišta i/ili tražitelja međunarodne zaštite i stranca pod privremenom zaštitom, izuzetim otiscima prstiju i fotografijama tražitelja i stranaca pod privremenom zaštitom). Propisuje da se osobni podaci sadržani u navedenim zbirkama prikupljaju, pohranjuju i obrađuju sukladno odredbama propisa kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Članak 95. propisuje da će se postupci započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršiti prema odredbama Zakona o azilu („Narodne novine, broj: 79/07., 88/10. i 143/13.).

Članak 96. taksativno se navode provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o azilu („Narodne novine“, broj: 79/07., 88/10. i 143/13.) koji će se primjenjivati do stupanja na snagu provedbenih propisa koji se donose na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, a u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 97. propisuje se da stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o azilu („Narodne novine“, broj: 79/07., 88/10. i 143/13.).

Člankom 98. propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.